

Олівія Глейс

АДЕМАН

**Орбітальне
фентезі**

Олівія Глейс Адеман. Орбітальне фентезі

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=28954568

ISBN 9785449029188

Анотація

Це історія про втечу. Лабіринтом і Пустелею, по колу і параболою крізь проталини у часі із рваним півквітком. Вимушені мандри негероїв зав'язані на сюжеті про викрадення. Це історія про знахідку – ілюзію полярності, про біле у чорному і темне у світлому. Адеман – старий град у Знайденні, де співіснують істоти людської раси і нащадки печерних гриханів. Їх світ обертається довкола двох сонць. Одна із зірок – Танна, колиска усіх світів, яка, вмираючи, спричиняє катаклізми планетарного масштабу.

Содержание

Адеман	5
Танна. За хвилину до півночі	6
Знайдення. Доба до падіння	10
Ніч гартує, а день вибирає	22
Із рукопису негероя. Куди пропадають люди?	36
Щелепи альфаяра	51
Хроніки Лагоса	56
Лихий вісник	72
Мамун і кролячий лаз	80
Тригорія – середні смуги Надмор»я	91
Кінець ознакомительного фрагмента.	97

Адеман

Орбітальне фентезі

Олівія Глейс

© Олівія Глейс, 2018

ISBN 978-5-4490-2918-8

Создано в интеллектуальной издательской системе Ridero

Адеман

«Пояснення існують для задоволення розуму. Вони не мають бути обов'язково вірними. Для реальності не дібрати визначення і не описати»

Махарадж Нісаргадатта

Танна. За хвилину до півночі

Не буде ночі такої, що дає спочинок. Розкришиться акордами над землею, збудить приспаний нерв. Бігла цятка змигне лежачим курсором і розірве чорне екранне небо сліпучим болідом навпіл.. по косій. Вогню із неба, як спраглим – ковток..

Танна вдихнула дим із кислим присмаком горілого металу і видихнула змучену усмішку. Чванливим взором Лізи Герардіні вона палила різні метеори, коли ті не мали гостьового статусу. Зараз поверхнею збігла подоба тіні: те саме відчуття, коли встигаєш зберегтися..

Атмосфера Тання – середовище гине для всякого роду колонізаторів. Цих.. стримано чекали. Вона і трійця менш стриманих. Усе матиме значення, якщо барханний змії і його пасажирка не згорять заживо у тій сплющеній бляшанці із тисненням «МАСК-14».

Логіка прибульців розуміє умовність тієї безпеки і «комфорту», які могла запропонувати хазяйка. Стерегись лонів, ядрами із озер грітися, тишу шанувати, берегись каменепадів... – такі заповіти умовно працюють, коли не шикуються у зразковий стрій. Як і їхня команда..

Гібридна форма побратимства склеїла співучасників старим дорожнім цементом із пилу та поту. Виживати у нових для себе умовах їм вдавалось легше, ніж ковзати на каменях

недовіри та хизи. Двоє із них успадкували загальні риси прямоходячих істот земного типу. У них було спільне минуле із твердим осадом, сточений тунелями світ і жменька цінностей.

За інших обставин, у тихому домашньому кутку, подібні їм окреслюють умовні кордони або вивішують таблички із написом: «Вівчарка зла!», «Паркан під напругою!», «Усі дрони – психи!» і догорають свого урізаного віку на відлюдді.

Їх ломаним недогаркам не дали сховатися за перегородками у своїх мушлях. Витягли із паленого світла Знайдення у ніч хворої донни-гордячки.. У цьому світі вертлява черепашка на всіх одна. Встояти б на ній.

Підтоплена ущелина на місці колишньої водоносної жили умовно годилася на роль разової нічліжки. На виході із розколини унизу лисніло скелясте дно сухої долини. Третій, той, що мав розгонисті крила і видюче око, такі сумнівні укриття рукавичного типу називав пастками для гризунів. Скорився.., прикусивши хвоста.

Під софітами близнюків-місяців висвітлювалася шліфувана гладь вивіреного русла. І пологий, підступно роблений кремнієвий схил. Над ним на різних рівнях переплітались хиткі конструкції скелетворних мостів. Їх кістяки так високо дерлися, що спотворювали для приземленого глядача зоряне шитво. Відсутність хмар цієї ночі обіцяла і день схожий, і переддень бентежний.

Мутні передчуття не завадили синьокрилу забути ся у своїх драконячих сновидіннях. Незабаром він готувався скидати шкуру – довгий сон був потрібен йому, як літній дощ цій кам'яній пустелі.

Чоловік із колючками під дугами брів і прищуром, таким що пристає звичкою в умовах надмірно сліпучих білих днів, викладав півколом для їхньої «прихожої» виловлені із озера ребристі ядра. Вони були єдиним джерелом хоч якогось тепла, і їх треба було ворушити.

Лякайтесь тіней, чи то.. нести варту заходились по черзі. Рун відчував: у спину йому цілилось янтарне безсоння його супутниці, загорнуте у вовняну дорожню ковдру, яка мало зігрівала. Він не обертався, бо слухав ніч.

На хмурому смуглявому обличчі дівчини мігрували тіні. Від залому одної брови до іншої.. В очах барахталось змагання. Це нові епізоди зі старих спогадів мурували фортеці в її голові.

На Руна, що пробив їй грудну клітку вістрям із протиотрутою для пам'яті, Ева зла.. не тримала. Воно, зло, кудись глибоко заповзло. Іноді висувало жало або спурхувало зі слів. Це Танна. Вона контролювала Руна. Вона обвуглила крила лусканю, натравила на них лоунів і змусила прийняти гру, правил якої ніхто до пуття не розуміє.

Перше переродження викинуло Евену з її часу, друге – закинуло у мерзлоту живого пекла, яке повертає попередню пам'ять. Внутрішня Евина порохівниця знову тліла. Танна –

світ хирявий, доведений до краю божевілля. Ніхто при здоровому глузді не став би зводити до купи розстріляних негероїв, спалених, топтаних і самотніх. Синій вже не літатиме, Руна доконає гордонітна ломка, їй зірве дах. Десятки разів обдурені, не вміли довіряти навіть собі. Лиш убогість цього краю стримувала їх від того, щоб не розбігтися.

Ева силилась зібрати до купи векторні обривки зі своїх минулих хронік. Зосталось звести їх у ту площину, із якої вислизне кручена тропа видимих глибоких слідів їхніх ніг і лап. Вона не сумнівалась, що погодиться знову убивати. Рунхлопчик, у минулому довірливо-манірний та лагідний, зламався. І вона підкориться. Під стягами біло-чорними чи біло-сірими знову запалиться пільма і заморозиться світло.

«Сумнівна твоя ласка, Танна, – думала Ева, прикриваючи повіки. – Ти дозволила гриханам і людям піти, примирила їх, щоб вони знайшли спосіб вижити. Відпустила.. І раптом отямилась. Потягнула за ниточки. Що такого у тому попелі, який треба ворушити?»

Знайдення. Доба до падіння

Повернися до тями, довірливий... Годі чекати зорепаду – сьогодні ніхто не запалюватиме темряву. «Часткова хмарність» – зауважили б синоптики, якби жили у цій частині світу.

Підведи очі, скептику. Ось вони визирнули: нанизані перлини надщербленої четвірки місяців.. У сріблі серпанку, ледь.. надкушені. Звична картина нічного неба вказувала шлях зухвалим мандрівникам, бо прозорливі жителі верхньої смуги Знайдення тричі перевірили, чи надійно замкнені вікна і двері, чи загострений клинок дідівський, чи щит ритуальний на стіні не покосився.

Цей світ давно поділений, розумнику. Смугами, стінами, перегородками. Законом і беззаконням. Невмирущим володарем Тригорії і славним Архітектором адеманського пагорбу у Надмор'ї, нащадками другого і страхами першого. Коли знаєш свого ворога в лице, а знайомий голос впізнаєш у темряві – світ поділений правильно. Світобудова Знайдення не знала міфічної полярності. Змагання добра зі злом звелось до ігор у манірне переодягання цих суперників. На дистанції довжиною у вічність усі імена затираються. Безсмертя грає не за правилами, і жарти у нього злі.

Двоє рухались, як один – це мало гарантувати одному із них невидимість. Двоє сердець різної щільності: незрілої лю-

дини і стріляного хижака. Різні та однакові – співучасники субреального дійства у звивистих лабіринтах Знайденого світу. Їх об'єднувала мета і роз'єднували цілі. Такий тандем ставав звичним явищем у лише відносно безпечних землях. Страх у Знайденні має владу зводити мости і спалювати переправи. Нічого і хтозна-скільки спільного. Нас, мандрівників, частенько єднають блудливі дороги уздовж одного берега. А роз'єднують вузли власного роду.

Сіра густа імла закипала паром. Клубочилась і здіймалася вгору молочним птахом. Можна сподіватися від такої ночі ще тих вибриків.

Дольки втомленої свідомості вимолювали сну, зрадливо злипалися повіки. Загрозлива реальність вислизала з-під контролю. «Відпусти повідок пильності, під тобою вправний ловець» – нашіптував туман..

– Ледве голову схили.., – першою завела пісню чотирилапа.

– Порятунку не проси.., – спросоння відреагувала вершниця, міцніше обійняла сріблястий котячий загривок, зануривши у нього лице.

– Ланцюгом прикутих правил – синіх місяців овали.., – відспівала свою партію Білогрива, замисливши лукавий жест.

– Білі кості омива.., – колискова обірвалася під шумок падіння.

– Трохи ясності цієї ночі не завадить, – вишкірилась бо-

лотяна кішка. – Тої, що очі розплющує.

Обіймаючи холодну землю, кривлячись від болю, вершниця беззвучно лютувала. Наче птах, вислизнув сон. Наче змії, підкрадався гнів.

– Безбожне творіння ночі, лукавий виродок боліт, брехлива напівкровка – усе в цьому переліку – я, і навіть більше! Відточуй кігті, крихітко, – нависаючи, протяжно шипіла кішка.

Дівчина уперто мовчала, сховавши голову між гострими колінками. Намагалася зрозуміти, що їй більше боліло: кривда чи забитий лікоть.

– Лю-ю-ю-ю-ю.., – витягнулись губи. Коли розплющились очі, цукристі, як мед, звуковий ряд повернувся до мовного русла. – Ти дня ніколи.. не бачила – мені тебе жаль.

– У жалощах немає порятунку. Щоб вижити, важливіше жало, – хризолітові кристали її очей витискали чорні щілини. – Той, хто на тебе полює, вилизувати тобі сліз не буде. Ти замкнула удома свою людину, Ев. Пам'ятаєш?

«Зрілі вчинки двоногих – найнудніші із передбачуваних у світі речей. Не будь прогнозованою», – справжні думки протистояли манірним повчанням, про що двоногій не слід було знати:

– Я не обіцяла, що буде легко, – тихою річкою попливли повчання. – Буде страшно і буде боляче. І Пустельник його знає, скільки життів треба прожити, щоб.. навчитися жити.

– Ти хотіла сказати.. трохи менше, як вічність.

Уся ця ситуація більше нагадувала педагогічну сценку: суворий наставник глумливо мружив очі, удвічі менший школяр очікував чергової порції покарань. Білогрива відчувала, що гру у кидання багнюкою пора закінчувати. Шкільні формати були їй огидні, як торовані колесами дороги. Там, де проходять великі табуни, очікуй засідки.

Ліниво прогнулася в хребті, схилила кудлату голову. Показово клацнула зубами, оголивши ікла, і лизнула поранену руку. Жорсткий дотик додав Евиній поведінці прискорення. Вона зашипіла, як кішка, упала Білогривій на хвіст, обмоталася ним навколо шиї і притихла. Це мало стати фіналом взаємного примирення. Синці та подряпини зараховувались у розряд бойових чеснот.

Обоє вже давно звикли до подібних витівок, та й давня прив'язаність не дозволяла чавити образи на сік. Пригода, що познайомила дитину з болотяним хижакком, втримала їх надовго всупереч усяких лихослівних толків.

Рідних батьків дівчина не знала. Її виховав хранитель. Лагос був їй і батьком, і матір'ю, і другом-братом. Доки одної і не зовсім спокійної ночі тихою ходою заявила зеленоока нянька. Люди вважали болотяних котів нічними істотами – Білогрива цей міф підтримувала і з першим сонцем покидала дитячу кімнату.

У світлі захмареного дня Евена мало чим відрізнялась від подібних їй ровесників в адеманських поселеннях: смаглява шкіра, родові відмітини на долоні, точене обличчя із прямим

бунтівним поглядом.

Болокоти на смугастих землях були малочисельним видом. Нічна їх активність породжувала різного роду міфи. Хризолітові кристали із вкрапленням ночі уміли оберігали і чужі, і свої таємниці.

«Хай гострий клин не зможе ранили, та біле хутро залоскоче до півсмерті», – приповідали хроніки старих хранителів. Люди їм вірили чи то в силу їх страху перед завісою ночі, із якою приходили і великі коти, і тіні в капюшонах викрадачів, чи то в силу віри у самих хранителів.

Лагос мав доступ до спадку попередників, тлумачив людям трухляві тексти. У Медовому Надмор'ї попит на його послуги підтримувався тривожним часом, як полум'я – киснем.

«Не тому поклонюся я, хто вище ходить, як земля, не тій, що дотиком долонь сповільнить повінь і вогонь, а тій, що порухом німим зачинить браму у світи» – подібні рукописні тексти копіювались із завидністю святкового шитва. Хтось шукав у них втіху для розуму, хтось – розраду для серця. Життя, як море – ніколи не втомиться викидати на берег тріски.

Світ Знайдення ділили між собою раси різних еволюційних і технологічних рівнів. Людей, земних жителів верхньої смуги, виділяли родові відмітини. Ті, що вели свій рід від адеманської гілки, стали носіями мітки на лівій долоні. Такої, як у Лагосової вихованки.

Коли тобі п'ять і тебе люблять, світ буяє барвами. Вітер нашіптує, високі трави співають вкупі зі скелями, а перелітні зграї із собою кличуть. Горизонт мляво тягнеться від високої міської брами і манить випурхнути з гнізда.

Окислені мідною зеленню старі фортечні ворота ранніми годинами будили поселян скрипом. На ніч їх зачиняли, але в світлі дня лінівці сторожі не обтяжувались надмірною пильністю. Дитина не пояснить магнетизм дороги – вона лиш підкоряється зову. З гірки на гірку під тінню сатинових трав через пахучі луки аж до лісових угідь.. У прозорих струмках – кораблики, між камінням – равлики.. У нірках дерев – гостинці, і казка ця закінчується, коли крони сплітаються, зачиняючи собою небо.

Приземлене дупло пообіцяло малій притулок і сон. Між запахами теплого прілого листу, лишайників і кори дитя згорнулось калачиком і задрімало. Тоді все здавалось грою. Розваги закінчились, коли прийшли сутінки з новими звуками і тінями. У її сховку прокинулось щось крикуче, кусюче і дряпуче, вигнало чужинку в ніч. Страх і холод без зусиль гасять усяку цікавість. Кілька разів Ева падала, ранилась і зривалася на біг. Вона плакала тихо, щоб не збудити лісових демонів. Вже коли назустріч їй впливла пара малинових вогнів, дівча зірвалась на пронизливий крик.

Гора білого хутра і шорсткий язик тієї ночі, можливо, врятували її не тільки від переохолодження.

Нового друга маленька Ева назвала киця Гель. Нечувана

річ: великий хижак врятував людське дитинча і поселився поруч із ним. Впустити до людської спільноти дикого звіра із лихою славою – аномальне дикунство для поселян.

І болокоти двоногих сторонилися. Жили-полювали у сильно вологих лісах, місцях віддалених, полохались денного світла і людського шуму. Популяція їх в різні часи коливалась, але збільшувалася із засиллям крагунів..

Останні були справжньою причиною важків засувів і металевих обшивок на дверях. Ловці на дітей, вони ж чорні каптурники, або крагуни. Логіка підказувала: болотяні котти – посібники дітокрадіїв. На околицях Адеману ходили чутки, ніби хижаки відточують свої сталеві пазури на одвірках приречених родин. Чому Білогриву не прогнали, знав хранитель: поселяни демонизували болотяну кішку, аби вона перекривала ловцям шлях до людських порогів.

Не від того бралася сиротами шкіра і стигло нутро. Він підозрював справжню причину приходу служки темряви. Він знав, кому по праву належить дитя із медовими очима і від кого насправді болокіт її стереже.

Коли вітер рве покрівлі, і хвилі накривають човни, жоден хранитель не всилі протистояти стихії. Лагос просто знав, і знання лиш множили смуток. Але і нерідний батько віддасть усі скарби, тільки б затримати прихід великої води. Тільки те, що зжере полум'я, ні минулого не змінить, ні майбутнього не подарує. Як не вихиляй тим пером, ти йому не хазяїн.

Срібла у його скронях та бороді більшало, ночі минали

в тривожних роздумах, дні танули. Лагос зважився.. Не тому, що його осяяло прозріння, не тому, що штовхав відчай. Він гадав, чи ймовірні зіткнення між речами, мотивами та істо- тами, які притягуються, але зустрітись не можуть. Чи змі- нить причину-наслідок чиясь недолуга спроба збовтати осад. Він хотів лиш виграти час для своєї втіхи.

Білий кіт не здивувався. Він чекав тієї розмови з тих са- мих пір, як упізнав старого знайомого.

– Я відчуваю, що можу вірити тобі, – почав було Лагос тремтячим голосом. – Пустеля його знає, чому.. Чинити тобі опір – безглуздя.. Я лиш хотів.. упевнитись...

– І море отак шумить.., лиш ніхто на шум не зважає, – обірвала його кішка на півслові. – Слова не міняють вчин- ків. По той бік ти не мав майбутнього, по цей – не матимеш вибору. Усе ніяк не приймеш..?

– Спочатку я був людиною..

– Війна в собі турбує? – оксамитові нотки ніжного голосу іржавіли і скрипіли. – Чого тобі насправді треба, хранителю?

– Трохи часу – не років, – старий майже переборов хви- лювання в голосі, – Жоден болокіт не віддасть свого дитя без бою. Хіба батько вимагає забагато?

– О, море гадає, що воно океан, – звір оголив в усміш- ці сліпучо-білі ікла. – По дну ходиш, старче, та в мулі тому і грузнеш. Маска зморшків не додасть тобі природного ро- зуміння. Нутром відчуваєш, що безсилий, але продовжуєш змагатися. Світлокрилі тобі заборгували.., та невже ти, ста-

риганю, допускаєш, що можеш змінити правила гри, якої не розумієш? Не нам із тобою вибирати. Сам знаєш, у всього власний хід.

– Ти говориш зі мною, значить ти не звір. Не той, хто точить пазурі..

– Почув, що вітер повіяв. Скулити личить псам, але не нам. А те, що ні тобі, ні мені ніколи не належало, піде своєю тропою. – Кішка була невблаганною, усім своїм виглядом грізно натякала, що розмова закінчена, і немає більше сенсу каламутити воду. Проте Лагос істерично не здавався:

– До бісу правила! Заради того, що колись було і буде незмінним, ти можеш просто.. хотіти? Як.. пити, коли мучить спрага?

– Наші бажання різні... Зараз, приміром, я хочу, хочу випустити кігті, – кіт зловісно звужив зіниці і зашипів.

– Я знаю, що прошу не прислужника... Та навіть ти не все-сильна перед лицем змінних форм.

– Ти будиш звіра, старче! Ти з глузду з'їхав! Отямся! Не крагуни – агорійці прийдуть по неї. І колись я не встигну. Зайвий ризик – виставляти на показ своє справжнє нутро, – здавалось Білогрива щось обмірковувала.

– Вона ще ди...

– Вона більше, як дитина. Кому, як не тобі, це знати. Ми із нею пов'язані, як лезо і точило. До часу.. Усе є таким, повним чи урізаним, доки є потрібним.

Якусь мить відун вперто мовчав, опустивши додолу очі,

на плямистому чолі вирівнювались часові рубці:

– Це не давало мені спокою, – вицвілі сині очі на мить прояснились здогадкою – усі відповіді лежали перед ним як на долоні, – правда про тебе, Білолика, дала мені надію...

– Сумнівна пані... зіграє тих, хто з нею спить і дивиться сни рожеві, – Білогрива не розуміла його оптимізму, але підозра уже посіяла зерна сумнівів, чого б інакше так бентежила її людська усмішка, що вирівнювала зморшки.

– Ти – не болокіт, ти.. – інша..

– Тоді.. і ти – не хранитель? Хто тоді ми? – Гелена поїдала його хижих поглядом зелених хризолітів, загрозливо зіщулюючи вуха, вичікувала нового випадку.

– Колись ми знову зустрінємось, але діалог буде іншим.. Бо ти станеш вільною. Тобі не треба буде ховатись в тінь від сонця. Напівкровкою складно почуватись.. Еге ж? Бути в'язнем у власному тілі.. Такими не народжуються.. Чи не Тригор тут доклав свого хисту? Коли біле сонце щоранку злизує твою хоробрість, воїн стає жебраком.. Слухаєш своє серце? Ритм не той.. Ти підеш за своїм.., щоб звільнитися. Ми всі так робимо..

Свої здогади Лагос озвучував без звичного переможного пафосу з нотками гіркоти в голосі і з прихованою надією на те, що напівкровка є тим самим провідником, який вивів його колись із полону самотності, відчинивши двері до Знайдення. В силу своєї двоїстої натури вона не тільки наділена більшими можливостями, про які сама ще не здогадується,

але й потребуватиме у недалекому часі людської присутності, так само, як його донька потребує її опіки зараз.

Білогрива зберігала маску, лиш хвіст опушено сіпався:

– Відаючи те, що буде колись, людина не може збагнути, що принесе їй завтрашній день – опівдні попрощаєшся зі своєю крихіткою востаннє. Гості з Адеману вже прибули і надовго затриматись не планують.

– Не бачив їх самих, – Лагос не був здивований. – Але не маю жодних сумнівів, щоб тобі не вірити – у східному крилі на карнізах світляків можна загрібати жменями.

Чуйка хранителя не підвела: крізь відчинене вікно за густою решіткою причаїлася зерниста ніч. Незвична тиша видала столичних гостей. Гелена була мало стурбована тим, що її таємниця – вже не таємниця. Так далеко старий не міг бачити. Маючи чималий досвід спілкування з людьми, вона навчилася не лише контролювати природні рефлекси, що дісталися у спадок від диких родичів, але й симулювати потрібні, коли цього вимагали обставини. Блимнув малиновий вогник: сонну тишу Лагосового будинку розбудили нові звуки.

– Людські діти – частково нічні істоти. Так що тримайся, татку.

Вона заворожено спостерігала за героїчними спробами маленької Еви перелізти високий підмуток, який сама, зазвичай, перестрибувала. Батько невдоволено хмурився, а Білолика самовтішно шурила хризолітові свої кристали.

– Тат..., Гель.. У мене сітачки в кімнаті, – і як доказ, розімкнула крихітну жменю.

– Правильно казати – «світлячки», – Лагос подумав, що нелегко їй далась ота перешкода, коли одна рука зайнята скарбами.

Широко розплющені наївні сонця поклала край словесним приріканням. Ні сердитись, ні пафосно сперечатись нікому не хотілось. І правду цю ніхто не спростовував – крихітка мала владу над ними.

– Там гуси-лебеді... на дереві на мене дивились.

Лагос обмінявся поглядом із великою кішкою:

– Не бійся, серденько, – поправив розтріпані гладенькі русьві кучері, – ти ж знаєш, вони дітей стережуть від чорних каптурників.

– Агель! – Ева рвучко вивернулась із таткових обіймів, щоб зануритись у м'які хвилі хутра. – Ти недоказала казку про сині гуси...

Гелена віртуозно позіхнула біля ніг Лагоса, пхикнула, ніби обтяжена лінню, піднялась, закинула підборіддя, запрошуючи до гри. Подвійним стрибком перетнула кімнату і зникла у темних сплетіннях коридорних лабіринтів. Мала блискавкою метнулась за нею. Після змагань із підмурком, бойовий дитячий клич розбудив сонне життя у цілому будинку.

За віконною решіткою шелестіла крилами тепла літня ніч, своєю присутністю розрізала час на до і після.

Ніч гартує, а день вибирає

Історія любить повторюватись у приспівках. Ступивши на ту саму стежку вдруге і розпізнати її у нових сезонних декораціях – дар рідкісного спостереження.

Довкола нових пеньків постарілого лісу блукають ті, хто сильно скучив за домом. Хочеться, аби все залишилось на своїх місцях. А порядок рветься до хаосу. Стежки заростають, густішають нетрі – зменшується популяція людей, оголюється порода і пустелі наступають – їм стало затісно.

– Ми заблукали.., – двонога вкотре набридала Гелені своєю людською обережністю. – Добре було когось живого зустріти. Чи є щось, чого мені не слід знати, Гел?

«Наступного разу зроблю це: скину посеред дюн біля нір піщаних гризунів, щоби наковталася пилу і не могла скиглити – першитиме горло, зате нарікань менше», – вирішила про себе Білогрива. Де вона помилилася, коли вирішила, що Ева дозріла для дорослих мандрівок. У блуканнях нічних мало радості і кольорів для підлітка. Нелегко зберігати холодний спокій та обачність звіра. Без інтуїції та вишколених інстинктів вполюють тебе або крагуни, або повзуни, або просто природні пастки.

– Це правда, що біля скель бувають невидимі заломы простору? Зайдеш зі схилу – вийдеш на пік. Ото було б добре.., – Ева сподівалась почути відлуння звичних котячих вібрацій,

але Білогрива вперто мовчала, від чого у дівчини ще дужче розігралась уява.

Якби у цю мить двонога зазирнула болокоту у вічі, хорошого упізнала небагато. Малинові іскри запалюються по тривозі, і віддзеркалюють вони загрозу.

У світлі блідої плеяди місяців не все розрізняють нетреновані людські очі. Про дотик холодного, як метал, поцілунку, який морозить слину і кров, Ева більше знала, ніж чула. Умовний сигнал запізнився.

– Краги! Запр-р-ри, – протяжно зашипіла Білогрива і завалилась на бік, скинувши свою вершницю. – Не ди-хай...

Подібні маневри болокоту зазвичай вдавалися, але сьогодні падіння видалось невдалим. Еві здавило діафрагму її дорожнім наплічником, який перекрутився під час падіння, і зараз вона задихалась. Медоока встигла подумати про Лагоса, вбитого горем, про траурні стяги в Адемани, про свої недочитані згортки, коли цей пекучий тиск ослабився, і горло засудомило від різкого ковтка повітря.

Каптурник був один. Він залишив у пащі звіра шмат відірваної поли і заморожені зі слини борулі. Доля дарувала дівчині наступну мить земного пробудження. Кашель і заціпеніння кінцівок минули, невидима карусель зменшила оберти, думки прийшли до тями, але голос ще не підкорявся:

– Да-руй..., що я.. та-ка хилячка! – слова давались їй із зусиллям.

Пазуриста частково ще притискала нещасну своєю вагою.

«Схибила..» – подумала про себе кішка і не полінувалась швидко відповзти. Вістрями сталевих кігтів вона збивала із зубів кригу, яку перемогла. Потім перекинулась на лівий бік, щоб дати можливість своїй супутниці перевести дух.

– Обійдемося без оплесків, – протяжно виспівала Білолика.

– Ти була права: не потрібна мені ця торба. Пташок годує ліс – і я не пропаду, – голос і здоровий глузд поверталися. – Знаєш, кожен твій наступний стрибок ніжніший за попередній. Звикати до криги під шкірою важче. Ці напади почастишали, тобі так не здається?

– Можливо, ми наближаємося до людських осель – крагуні їх чують, – не обертаючись, відповідала розумна істота. – Гартуйся, люба. І торбу перед фінішом краще побережи.

– Ти пам'ятаєш, як це було першого разу?

– Ясно, мов учора.. Від твого писклявого вереску жовтобрюшники з верхніх гнізд повипадали – такий-сякий, але ж наїдок.

– Дrajнишся, як дворовий пес. Ту ніч я слабо пам'ятаю, але те, що ми ходили цією дорогою три роки тому, мене більше хвилює. Так раптово усе помінялося. Зізнайся нарешті: ми заблукали, – Ева упритул підійшла до грізного звіра, щоб прочитати згоду у її хижих очах.

Болокіт зберігав удаваний спокій, а вигляд мав жалюгідний: зів'ялі довгі вії тривожно посіпувалися, краплини нічної вологи скочувалися і лоскотали їй вуха, від чого Гелена

пхикала і нервово здригалася.

– Ніколи не знаєш, що можеш знайти, шукаючи втрачене, – звір знову говорив загадками, – у цьому місці внутрішній голос – єдиний дороговказ.

– І що він цього разу тобі підказує? – дівчина вже могла глузувати, а Білогрива, нагостривши вуха, виглядала щось у темряві.

– Як ти дивишся на поживну білкову вечерю? – вишкірилась голодна її натура.

– По горло сита твоїми гризунами, – скривилось від огиди гарненьке личко.

– Завжди маєш вибір: смажені равлики або у власному соці, – глумливий важіль настрою осікся: – І Симка-волоцюгу лапами своїми людськими не пинай – живий бо, не машина.

– Спасибі, переб'юсь! – другий параграф Евена проігнорувала.

Велика кішка зникла в густій імлистій ночі. «Симко», симулятор макрооптичного типу, виріс іскоркою із темряви до розміру котячого ока. Евині голосові команди шельма вибірково ігнорував, бо керувався алгоритмом собачої вірності болокоту. Срібляста сфера граційно виростила прозорі крильця і завібрувала у вітанні всіма кольорами веселки. Зазвичай вона вираховувала оптимально безпечний курс. Свого шпигуна Гелена частенько залишала за няньку, коли саму її кликали справи. Вона знала: крагуни до завтра дадуть їм спокій.

Ева не розуміла такої потреби, наглядач її дратував, однак Білогрива не втомлювалася демонструвати власну домінантність.

Із неудаваною люттю двонога пнула ногою сріблясту пульсуючу сферу. Куля метнулась, закрутилась-забарахталась, вибухаючи у гніві сліпучим світлом. Піднялась над землею вище і ненадовго зависла. «За що це мені?» – могла вона спитати, якби уміла. «У нас так сік чавлять з огрумів, – відповіла б зі злістю медоока. – Уночі, любчику, світла не буває забагато!».

Випромінюючи м'яке ображене саяво, Симко поплентався десь у східному напрямі, залишаючи позаду срібну імлісту доріжку. Видихнувши лють, адеманка подалась за ним. «Мстивий усе ж» – подумала дівчина, спотикаючись між грубим корінням. Вона вирішила, що волоцюга навмисно вибирає горбисті ділянки і стрімкі підйоми.

Гостре, мов лезо, каміння виповзало і кидалось під ноги, колюче гілля карликових дерев витягувало нитки із її в'язаного хітону. Коси застрявали в липких клешнях лисих чагарників.

Нарешті те, що дасть спочинок втомленим ногам і очам, виповзло з рідкого туману – високий столітній аскет з розлогим товстим гіллям буде її нічлігом. Сяюча сфера зависла на рівні вищому людського зросту і безшумно розтанула у листяній кроні. Трапиться згадати безтурботне дитинство: в умінні видряпуватись по стовбурах медоокій заздри-

ли усі дворові друзі. Та цього разу не довелося напружувати сили, оскільки на корі знайшлися і старі рукотворні виїмки, і природні нарости. Легкий підйом ускладнювався лише слизькою опорою – товстезна галузка, до голизни обідрана чиймись пазурами, кілька разів підступно вислизала з-під ніг, але дівчину рятували порослі праворуч стебла повзучих деревних ліан. Просуватись далі їй завадили сторонні звуки.

Напружити увагу, Ева завмерла і не дихала. Вона намагалася щось розгледіти у світлі пульсуючого світла уже видимого Симка, але це щось рухалось зі спритністю тіні і не давало себе розгледіти.

– Когось виглядаєш? – завчене зміїне шипіння розрізало застиглу тишу, наполохавши зграю нічних метеликів і ще когось.

– Ти...? – Еві вже відлягло від серця. – Коли ти туди встигла..? – з удаваним спокоєм двонога шукала поглядом свою супутницю.

– Після тебе, – сухо обізвалася кішка, звисивши донизу кудлату голову і оголивши при цьому сліпучо-білі ікла. – Бери вище – місце для ночівлі впору обом, – хитрувато примружила великі очі і метнулася поміж гіллям кудись убік, немилосердно шматуючи пазурами вікову кору аскета.

Старий велетень смиренно прийняв непроханих гостей. Очевидно, робив це не вперше. На його горищах літували десятки видів птахів, нижче поверхом вмостились кошлаті ліани, смоляні колонії грибів і лишайників. Під корою мігру-

вали і досиджували свого часу цілі армади личинок та зрілих комашиних особин. Більша частина цих квартирантів давно дрімала. Менша – ворушила лапками, вусиками, хобітками, прислухаючись до звукових вібрацій у їхньому домі.

– Після тебе, моя принцесо, – в ігровій манері прогнулася Білогрива, витягнувши масивні передні лапи. – Найкращі привілейовані місця для королівських осіб.

– Мені б твій грайливий настрій, – Евена втомлено позіхнула, вмощуючи на твердих епіфітових коренях.

– М'якенької ковдри тобі, любонько, – і собі позіхнула Гелена, із напускною байдужістю накриваючи сонне людське дитинча своїм великим пухнастим хвостом.

– І нехай нам присниться коротка дорога до дому.

– Кому – зорі, кому – гравій, – удруге зівнув болокіт.

– У дитинстві я лічила кроки на схилі від сплетених старих липників до мідної скрипучої брами. Їх було 39, і ще 44 до біленої пекарні тітки Сірої Золи. Зелену покрівлю нашого дому можна було бачити з відусюди. Її золотили світляки, і вона сяяла і вдень під сонцями, і вночі під зорями.

– Скучаєш за старими днями із Лагосом... безумним.

– Запах, чуєш? Відчуваєш.., горить сухе листя огрумів? Ми близько від наших садів.

– Вітер із дому? Це неможливо, бо надто далеко... Спи і не сумнівайся: скоро ти будеш мріяти про інше. Зовсім.. скоро.

Присівши у позі сфінкса, кішка напружено вслухалася

у темну тишу, що дзвеніла під кроною прадавнього старця.

– Солодких снів, Агель, – дівчина почувалась втомленою, але заснула не одразу. Крильця Симка ще довго деренчали у кроні, а запах палених листків врешті загасився нічним туманом.

Гелена вичікувала, нагостривши слух. Її великі весняні очі час від часу мружилися, а хижий відблиск спалахував від найменшого шелесту у сивій і темній долині. Все таки друга половина ночі видалась насправді доброю, тихою, безпечною, немов прозорі Евині сні.

Спостерігаючи тонку вразливість недорослої людини, Білогрива не переставала щоразу дивуватись химерній вдачі матінки природи, що вирішила захистити людину від мороку на свій лад. Ні лютя, що закипає в жилах, ні гострий пазур, навіть не ікло – ніщо не увійшло у перелік захисних механізмів. Оці лиш завитки відмітин на долонях.. – ключі до внутрішньої порохівниці..

Напівкровка надто довго жила серед людей. Вони вважають, що технічні розумні штуки зможуть їх захистити. Від себе.. ніщо не захистить. Від жадібності людської не винайшли ліків. Гелена служить не людині – Лагос щось підозрює. Це Пустеля натягла їй повідок, змусивши носити маску тригорового ордену. Не за горами – за хвилину час її звільнення. І вона визволиться, поселиться у якомусь покинутому будинку на сухому горищі, що пахне гризунами, а неподалік десь гратимуться дітлахи.... Її дітлахи. Вона їх навчить, вони ви-

ростуть і покинуть її, щоб витоптувати власні болотяні стежки, які ніколи не пересічуться із людськими.

І Знайдення, і Втрачений світ повняться ряженими клоунами в масках, які дурять інших на потіху лялькарям із закулісся. Вона – один із них. «Правда про тебе дає мені надію...» – що старий міг знати, якщо сам такий же..

Гелена перевела погляд на зморену сном дівчину. На світанку її чекатимуть перевізники. Можливо, тільки один... Там, у верхній смузі, щось трапилось. І це щось прискорить хід подій.

У той час, коли білокіт осмислював власну унікальність, молочний імлістий порошок поволі роздмухувалась і піднімався у нічне небо. Необізнаний вирішив би, що назріває буря, спостерігаючи, як згущуються під зорями хмари і сповнюється люті вітер..

Крізь мряку око хижака вловило ознаки наближення не вітру. Над землею групувалися віддалені зоряні скупчення, набираючи форму чи то птаха, чи то ящура. Іронічна усмішка повзла по котячій пащі і обірвалася, коли в густій кроні струснулась тиша. Хмара світляків пилом осипалась у тій частині епіфітового гнізда, де спала Ева, позолотивши їй коси.

– Тихі-і-ше, – протяжно по-зміїному прошипіла Білогрива.

Той, до кого вона зверталася, продовжував розхитувати гілляку прямисінько над обличчям дівчини і видавати звуки,

що неприємно врізалися у слух, наче заточували лезо на камені. Прибульця маскували кошлаті повзучі стебла ліан, густа деревна крона і темрява. Судячи з того, як тремтіла під ним опора, розміри цієї істоти переважали котячі. Після чергової хвилі іскристого пилу освітлена темрява оголила масивні кігтисті лапи, що гнучко обіймали обідраний шмат кори. Доки світляки наповнювали стривожену тишу золотистим дзвоном, Гелена вирішила не мовчати.

– Втягуй кігті нарешті! – в її голосі наростало напруження. – Аскет не оцінить твоїх зусиль, Синій.

– І тобі доброї ночі, любко темряви, – а голос літуна звучав, як шелест вітру.

– Не час для церемоній і не місце. Приніс, що я просила?

– Вари з мене воду, Гел, але дай спершу пояснити...

– Он воно.. як, – Білогрива не давала йому цієї можливості. – Пояснення, яке задовольнить мені розум, малу не врятовують, Синій. Цей факт додасть функції ще одного.., або кількох. Ти не винен, що складеться все по-іншому.

– Ти знаєш... Як ти це можеш знати? – недовірливо косився крилань.

– Кожному своє, ящірко. Хтось бачить світ згори, а дехто – з нутра. Кажи вже!

– Нема.. гордонітного кар'єру більше. І це не тиха вода підійшла з глибин землі. Не знаю, як це пояснити, але хвили.., вони завихряються: фонтанує так, немов океан виливається із прірви. Згори це нагадує виверження отрути. Нова

вода.., воно ні на що не схоже – жовта ядуча піна із чорними острівцями блискучої плівки і щось сріблясте у ній, наче живе...

– Значить, молодший брат підняв голову? – перепитала зеленоока.

– На власні очі бачив. Темне озеро уже охрестили Зміїним шляхом. Знаєш, що це означає?

– Рвати кігтями твою підстилку...

– Що?

– Що таке звіра викурювати з його нори, знаєш?

– А то.. Ці тварюки, хоч і безкрилі, отрути не пошкоднують своїй рідні..

– Гадаєш, це назріває війна?

– Що ж іще? Із такою чисельністю вгості не ходять. Світлокрилі вже оголосили евакуацію.

– Мокрий час – вдалий вибір для нападу. Але ви з братами помиляєтесь.. Справжня війна – не ця. Чорна хвиля виросла у дуже особливий спосіб. Видовище – для відведення очей, – велика кішка замружилась, схиливши голову набік. Кілька секунд її заплющені очі свердлили темний, нікому невіданий простір.

– І ти, як завжди, більшого не скажеш.. Звичайно, це не моя справа.., – прибулець зрушив паузу, – і все ж... я б радив повертати до Геолії.

– Від наших дій мало що тепер залежить. Ти правильно сказав: це не твоя справа, але незворотні зміни торкнуться

усіх химер Знайдення і не тільки його, – Гелена явно щось обдумувала і несвідомо нанизувала на випущені кігті світляків, що повзали скрізь і всюди.

Обоє деякий час мовчали, дивлячись, як шукають захисту уві сні Евіні руки. Білогрива тим часом зиркала поміж гіллям, вишукуючи місце, щоб забратися чим вище. Примітивши місце, подерлася догори, щоб краще роздивитися Синьокрила.

– Скільки тебе знаю, Синій, ніяк не можу звикнути до твоєї мінливої подоби, – Гелена з цікавістю розглядала старого і водночас нового Синьокрила. – Як часто ти скидаєш шкуру?

– Про зміни хто б казав, сама живеш за першим сонцем. У Зміїному каньйоні спека така, що мізки плавляться, не те що тріскає луска.

– Постережеш її, доки мене не буде? – стріпнула вухами напівкровка.

– Вари з мене воду на тихому вогні! Ти що задумала, мара! Із мене нікудишня нянька. І ти, певно, не зрозуміла – рибоголові не в черзі стоять. Їм човнів тесати не треба, а океан – їх рідна стихія без загонів. Старший за народженням не винесе хліба-солі молодшому – гриханська кров співає на свій лад у кожному із нас. Голошкірі це розуміють, бо від західних воріт Адеману коридор зачинили. Кажуть, місцеві замурували всі входи-виходи, а поселяни з околиць до Геолійських гір подалі від узбережжя тікають. І не тільки вони. Навіть

альфаяри покидали свої рогові корита. Мігрують на верти-полях – скажений народ. Наслідниці твоєї не місце на цьому тракті!

– Скажи їй про це сам. Завтра...

– Завтра? Топи з мене лід!

– Люди вважають себе розумними. Де логіку по морді відшмагають, там нутро котяче пригнеться. Безкровні війни – ти віриш у таке? Той, хто штовхає валун, чекає побачити збиті ним тіла. Адеман.. – наспіх збита загорожа для травоїдів.. Ніколи не повірю у його стратегічність.

– Адеман – не ціль, а лише перешкода. Вони підуть далі на північ. Острівна імперія – ласий шматок для безкрилих. Хтось знав, хтось добре знав, якою вразливою зараз стала Долина Гнізд. Надто вдало вибраний час. Не здивуюся, якщо зрадником виявиться голошкірий.

– Це тому, що ти належиш до того лицарства. Хоч... і не до кінця світлокрил, однак їхня кров, що у твоїх жилах, визначає твоє бачення. Ти не віриш в них.

– У двоногих? Ні..., я просто плаваю від любові до голошкірих. Не хизуйся: фінал описаний смутно, і хранителі не вирахують усіх версій.

– Пустеля його знає.. Може ще поміряємось із тобою кігтями та зубами, коли зміниться світ, який ми знаємо. Полюдськи це якось – гратися словами. Тиша мудріша..

– Якщо ти знаєш більше, ніж говориш, може поділишся геніальним рішенням? – у голосі криланя скрипіли нотки ро-

здатування.

Гелена втомлено подивилась у його темні, позолочені зоряним відблиском, непташині очі поглядом далекої відсутності:

– Кип'яти свою воду, гриханю.. Завтра.., на плато Сліпої гори.., коли друге сонце поділить білий день.

– Підступне місце.. Обережно там, на канатній дорозі – нею не часто користуються двоногі.

– І я так гадаю.., що менше свідків, то надійніше. Не зга-
ньбися, брате, – витримавши паузу, блиснула оком велика кішка. – Норов у малої дикий, коритися тобі не буде.

Синій добре знав цей спалах, тому не барився:

– Доброї ночі, володарко болотяних пацюків, хай бере-
же тебе велика Пустеля, – зірвавшись з місця, крилань зно-
ву сколихнув приишклу у деревній кроні тишу. Огорнутий
золотавим пилом, ледь торкнувся темною тінню землі, щоб
розчинитися поміж хмар у мутному небі.

– Будь впевнений: вона тебе почула.., – кішка говорила з
лісом – ніхто з її оточення не міг назвати її приязною.

Із рукопису негероя. Куди пропадають люди?

«Струшувати із дерев яблука, чи рвати їх зеленими.. То був хробачливий сад. Я зачинив за собою хвіртку, кинув з рук почорнілого сікатора, бо зібрався додому. Тихий вечір обіцяв мені скласти пару, але з діри у небі вилилася гроза. Вручила мені символічний двозубець, накресливши ніч на обрії. «Воюй!» – додала, і я підкорився, опустивши плечі: пішов з ним у бій косити нетрі і русла відводити. Невдовзі молоді яблуні, розкішні і щедри, розквітли новим Едемом.

Потім приліз варан зі сльозливими очима, роззявив землисту пащу і став хлєбтати живильні соки. Я кинув двозубця. Поцілів. Голову ненаситного прищемило лецатами до яблуньки. Звір вигинався, клацав зубами і бив хвостом. Ні піти, ні вмерти він не міг. Я залишився його стерегти. Знову чекатиму вечора і нової грози, і рум'яних яблук, омитих дощами. Доки їх стерегтиму, цвістимуть нові дерева, і нові садівники не проситимуться додому..

Що люди бачать уві сні, хранителі виловлюю із пилових бурь і гроз. Бачать і пишуть подібні історії. Про себе і для подібних собі. Слідами негероїв вистелені і блудливі стежки Знайдення, і швидкісні траси Втраченого світу.. Моїй в'язі

довелось довго плутати.. у формулах між чисел і знаків, у Тригорових лабіринтах, між барханами штучних пустель, у трясовинах смугастих земель, в рядах крагунських легіонів, між горянських стріх Геолії і злітних смуг агорійських гро- зольотів.

Задуми прагнуть тиші, а люди, які беруть на зберіган- ня чужі таємниці – чистого сумління. Звичка спокушених – не розголошувати деталей незакінченої справи. У Знайдено- му світі стратегічно цінна гра у стару мовчанку. Чи легше змусити грозу випити сироп від кашлю, ніж забілити вуха стінам? Чотирма руками погоджуюсь. Гроза вилікується, людина від тієї жаги – ніколи.

Танали, тригори, олівії – вінценосці і претенденти на кровний їх спадок, які тиражують вухастих нишпорок. Кожному мариться змова, кожен змагається з власними демонами, але викошує буйні сади і вітряні довгокосі діброви.

Правду шукати у рядках красиво кривих і між ними – гідна справа книжників, та оманливий її післясмак. Бо пові- рять вони у власну мудрість, одурені вродженням хистом поводиря.

Запах – спокусник зиватиметься між руїн мертвого міста. До підземної кав'ярні – лиш пригнути голову. З порогу пригощатиме фісташковим пломбіром, приправле- ним стронцієм. Смоляну кіптяву назве квітковим пилком, оплавлений чорний камінь – скандинавським стилем. Чисось зігнули кінцівку цілуватиме і слухатиме убогу мелодію ір-

жвавої гітари-труни. Убога кліть примариться шипшиновим садом – не бійся зів'ялих голівок, вони – людські.

Поводир на тих руїнах – сутулий спеціаліст по зв'язку із суспільством, облісілий на скронях, але з живими очима-револьверами. Як варіант, найманий літописець для нарощування слави і клонування героїв, у засаленій бороді якого застрягли обідні крихти. Обоє вимушено коряться, але почувуються майже щасливими: вони заслужили своє місце в загальній ніші. Хто шукатиме першу іскру, нехай спробує протиснутись між хитрими штуками-уламками, якими списані листки.

Полотна для писання у Знайденні виткані із жовтих волокон польових царинок. Якщо слова не читаються, ненаситні згризають краї, шукаючи сенс між тороками. Голод – сильний штовхач. Чорнило зволікає висихати – п'ють його. Настирливі листконоші не втомляться вимагати чергового епізоду, чигаючи під вікнами. Шкода газон. Дожсени їх, Пустеля.

Це перегони. На дистанцію без фінішної мітки. На трибунах – восковані усмішки і тіні двійників, на лицях вершителів – пробіли. Палець вгору – лицедій, униз – будь хранителем у Знайденні. Чи втомився ти колись, рука зі стартером?»

* * *

«Записувати події із кінця – один із нехитрих способів вберегтися від спокуси домальовувати гарних кучерів персонажам сірим і помноженням. Але ще – це єдина можливість перестати заглядати наперед.

Молодого і зухвалоного ліплять із білої глини, щоб випалити героя. Бо не шляхетно якось це: відкопувати з-під купи бруду та сміття майже мертвого і ледве відважного, аби потім, вимірюючи його, гратися ним у солдатика.

Життєвий цикл рафінованих персонажів незмінний: народитись, змагатись, перемогти і в світлі софітів покинути сцену. Не досягне промінь того, хто, довго ховаючись в тіні, не може пірнути за лаштунки, щоб просто піти.

Моя з'ява тут влітається надтріснутою жилою у стару рибацьку сіть, безмірну кількість разів латану і рвану. І має закінчитися там, де був колись зав'язаний перший вузол, що позбавив мене спогаду. Як ослаблюються канатні мости над головою і починає знову кришитися нитками небосхил, забута мить спалахує і освітлює на мить мою темну печеру.

Беруся з фіналу, щоб встигнути до початку відліку. На той самий край зародження давнього протистояння. Підозрюю, цей лист зітліє задовго до того, як зірвуть із нього восковий відтиск.

Колись пізніше я подумаю, що робитиму це для звільнення, але тут, сидячи під склепінням із мотузяних петель, де фінішує старт і торочиться нитками пам'ять, знаю: тю-

ремні мури не обмежуються стінами. Вихід – не там, де маячить світло чи прощупується подвійне дно. Визволення на вивернутому боці сот спогадів. Коли спаде останній вузол, і я пригадаю те, що знав до початку себе, доведеться перейти на інший, безжальний бік цензури.

Печерник-упорядник помітить тіні проти літер, вистелить зі своїх підозр нішу в стіні, черкне «пташку» біля імені і.. замурує. Згадки про стару обіцянку обпікають надкушеною правдою: сонця народжуються парами.

Це гра, у якій відсутні овації і переможці. СENS якої в тому, щоб ніколи не спинятись. Де нема списку із правилами, бо важлива невпинність. А Пустеля – її вісь.»

* * *

«Одної зухвалої зоряної доби засвітиться багрянний карлик. Віку його ніхто не пам'ятатиме, бо тьмяних не помічають. У тіні сяючого брата, довгожителю не викаже млявої присутності. Розуміючи призначення сонць, своєї причетності не пригадає. Нудьгуючи, довго дивитиметься, як буянить і вигинається зірваний повзунок пісочного життя. Абсурдно будити Пустелю, закидаючи її жменями місячного гравію.

Земні кривди – не нові, та й перемоги – тлінні. Просвітлення, мов м'ячики більярдні, – колись закочуються. Кожна ява булькне каменем, залишивши хвилі. Читати ці кола

на воді – не найнудніше у світі діло, коли зайнятись особливо нічим.

Усе нове, що написано, і старе.. знайдені задовго до початку. Немає змісту в історії та її повчаннях для того, хто застряг на узбіччі, звівши скам'янілий погляд до світла, що більше не гріє. І нема більшої надії, ніж та, що одвічно штовхає пірнати у заграву незмінно нових світанків.

Нинішній день буде іншим. Не схожим на вчора і завтра. Ранок повториться ковтком води, але із новим смаком. Вже інша хвиля сильніше притягнеться зграйкою місяців, і, не перестаючи бути просто водою, почне убивати, щоб потому творити нинішній рельєф і дарувати території новим видам. У всіх своїх загрозливих змінах вона – лиш крапля, крихта льоду, що прагне стати кипучим океаном життя.

Іскра воліє творити. Запалювати, сяяти і рости. Лиш пожежі і попіл замітають шлейфом траєкторію її епічного ходу.

В одвічних таких мандрах, багато разів втрачаючи, щоб заново віднайти, бачиш сенс не в сяйві світового порядку, а в розумінні необхідності усіх на світі змін. Грати на старих заіржавілих струнах – іще одна спроба дати старій мелодії нові слова.

Як одна жила обірветься, заплямувавши краплями інші, я повірю не в звуковий ряд і не в гармонію порядку. Я повірю у пісню крові, якій не треба голосу, щоб розбити лід чи роздмухати полум'я. Як камінь зависне, уперто долаючи канони

фізики, не бажаючи булькати, я повірю не в закон. А повірю у гравій..

Вона – той пил і крапля, що сама не падає і мені.. не дає.

Нехай у новому часі випурхне летючкою із сіро-жовтими очима – я упізнаю її усякою. Такою, що тікає сумнівно, полює незграбно, та не прогинається під заточеним вістрям знайомого вбивці. Не тому, що безстрашна, а тому, що жити вміє натхненно. Вона сміється до мене текучим білим світлом і обіцяє.. не закінчуватись.

Колишню я знав її надто мало, бо гадав, що матиму поруч вдосталь років. Іншу не пізнаю, мабуть, ніколи. Уламки зі спогадів про таку, як вона, стали щільною іскри для подібних мені.

Тягнутись до дверної клямки, доки росту хватить малечого. Рватись за горизонт, доки неба вистачить синього. Перші спроби пізнавати світ виколупують із каменів серця.

Єдині у своєму прагненні вирости, земні діти однаково безпечні і зухвалі. Граючись із паперовими муляжами на воді, торкаючись стиглої м'якої глини, втоптуючи карамельки у розпечений асфальт, не шукають істини чи сенсу. Їм природно грузнути ногами в багнюці і полахати тишу, злизувати росу на підвіконні і копіювати поведінку степового канюка. Із вітром змагатись, від грози під ковдрою ховатись.. Або ж не лякатись і питати про все на світі. Коли нічне травневе небо розпорює блискавка і заходитьсь мокрим кашлем грім, біле світло повертає мені її дитячі фото.

Інша вона ривком тенісистки зіштовхнула планету. Біль, що додає мужності і сили, назавжди відбирає дитинство.

Більше земля не змусить гоїдатися. Білий океан не топтиме, сонця не засліплять, ніч не схвилює. Понад сушею вона недосяжна, понад безоднями вільна.

Покликав би її. Якби знав.., як.

Наречені соціумом знають свої імена. Озираються на вібрації знайомих їм звуків. А ті, що ховаються під високими стелями Тригорових зелених лабіринтів, голови не повертають. Заручники власної унікальності, не пам'ятають ані іншого ігрового поля, ані власних імен. Не кожному випадає осяяна здогадом мить, щоб зупинитись і зміряти відстань до перегородки. Ті, що змогли, стали безіменними. Нехай землю успадковують смиренні – сміливіці переступлять вогняне коло, щоб досягнути неба.

Руйнування ширм – добрий її дар. Не відає, куди мчить, і не знає інших горизонтів крайніше крайніх. Її зір приваблюють тіні невидимих ниток і лякливих силуетів, занедбані стежки, відлюдні майдани і сяйво парованих зірок.

Дотягнувся б до тої самої. Якби.. міг.

Що зорі уміють зваблювати, знають усі. Зваблені, ті, що кидають гральні кості, знають лиш пошепки: траєкторії визначені, швидкість зміряна, а місце падіння помічене старим білим хрестиком. Усі вірять, тому що страхаються не вірити. Не про неї це.

Я люблю її. Не тому, що знаю давно і впізнаю у пільмі її

кроки. Тому, що вона інша. Не схожа ні на мене, ані на свою земну матір, і завжди буде триматися осторонь. Якщо до цілісності склеїти усі шматки розбитого горнятка, може статись – один зостанеться зайвий. Цим уламком буде вона. Частиною від іншого і не цілого, не мого.

Я не знаю, як її називати, не знаю, чи загляну колись знов у ті піщані озера, чи обійму і скажу, що люблю і вірю в неї. Лишень відчуваю незриму її присутність у затяжних спалахах грози. Чую сміх, який обіцяє розлитися океаном, запах дорожнього пилу, прибитого першими краплями зливи і вивіряння довгого погляду – поруч із нею вона.. Спи Пустеле.. Онде кришаться твої береги.. Дитяча рука набирає гравію повні жмені.. Ану, як.. долетить.»

* * *

«Володарко, не маркуй світлом приречених на темну гру. Не сліпи тих, хто, живучи у півтмї, не бачив ніколи тіней. Благослови оселю, ту що без вікон. Вона не видасть.

Рудокрилї пустельники, діти тихих літніх сутіноків безшумно приходили зі світлої темряви, щоб позолотити вечірнім співом смугасту землю. Із тремтливими нотками в голосі скльовували із пісні слова й акорди. Несли їх Пустелі.. Те, що губилось дорогою, проростало голосом із трави і квітки, з іншого ткали свої епоси вершителі між людьми.

Уперше я почув її з дитячих вуст. Незнайомі слова покла-

дені на старій мотив у виконанні володаря із сором'язливою усмішкою. Сукенка в горошок, рипуча гойдалка, білий кіт і нев'янучі квіти співали в один голос:

«Зимовий ранок не прости. Відкинь липку утому – дивись за обрій, відчувай: повернемоь додому. Зоря – зрадлива, що вгорі, лишень затиснута в руці навчить тебе простому...»

Той мотив і слова знав кожен жовторотий адеманин, але я їх тоді не розумів.

У дорозі з мелодією легшає чоловіча ноша, стає світлішим горизонт. Ніхто не шукає підтексту в словах. Їх автор, безликий і безіменний, давно розтанув у темних провулках старого Знайдення. Я так думав тоді.

Але іскра ще жевріла на зотлілих підмостках. Звірина заманила хлопця на хиткий мотузяний місток, латаний па-вутинням з історій. Щоб розум втратив опору, а серце приловчилося до бігового ритму. Вдивляючись у рятівну темряву, він побачив райдужний ореол обіцянки.

Видав погляд. Довгий, чіпкий, обрамлений попелястими віями і ламаною лінією вигорілих брів. Хижак був його двійником, а звірина його суть удаваною.

– Маю децо передати... Відкрий для мене свою пам'ять – деякі слова повторюються. Щоб не забутись...

– Я.. лиш хочу вибирати сам, – несміле відлуння вдарилось об камінь. – Ти знаєш, ти можеш мені сказати все.

– Ні, – сивобровий повернувся спиною, щоб навпомацки знайти вій письмовий стіл. – Ми не будемо з тобою про це

говорити. Я покликав тебе, як потім ти покличеш його. Лише єдиний раз. Лови! – оголилась до ліктя кістлява правиця, і холодний лоск металу навпіл розідрав завісу півтемряви. Гарячий дотик вознем обнік долоню, а в голові спалахнула рухома картинка. Він упізнав її. Це була його обіцянка...

Він знав, що собі не брехатиме. Вірив йому, бо вірив собі. Більше було нікому. Петля більше його не лякала – рубець від олов'яної монети залишиться на згадку. А з ним іще де-що. Він ще не знає, як це – відчиняти найпотаємніші дверцята. Розумів єдине: його дорога вистелена камінням зради і скроплена чужою кров'ю. Його, неконтактного, не можливо упіймати на брехні. Його, без роду і племені, ніхто не запідозрить у причетності до справ Архітектора. Темних справ і кривавих. Заради того, щоб мотузка історії не обірвалася, щоб Знайдений світ приймав втрачених, а втрачені знаходили і поверталися додому.

Відтепер він рубатиме вузли і в'язатиме нові хитромудрі. Розуміючи причини усіх обривів, намагатиметься вдавати байдужість. Тут, на острівку пам'яті, він ще не самотній, а там, за межею невагомості думки, змагатиметься із тими, кому сам дозволить дихати і сумніватись.

Жаль було і буде цього сіроокого хлопчину. Його спадок – моя ноша, яку він мусить перейняти. І все це не заради геройських мотивів. Нас змусили повірити у власну унікальність, викрали, підмінили цінності, перейменували для ролі неklasичної і для мети туманної. Я радий із того, що Рун

не буде сповна самотнім. Він талановитіший за всіх своїх попередників і єдиний, хто зможе тераформувати Пустелю.

Про негероїв.. Вибір тої історії не впадає на сміливих, сильних чи розумних. Критерії відбору хранителів ті самі: захудалі дворняги, викинуті на узбіччя, яких травили і давили колесами, але вони доповзли до хідника. Не тому, що хотіли жити, просто пісня в крові так веліла.

Нехай скарби та зброя – незмінні об'єкти героїчних хронік, що плывуть до рук дужих та вправних сміливців, а прибуди і мрійники несуть у запиленій дорожній торбі крихкі знання та олов'яні відповіді. Перші візьмуть гору над життям, другі здатні вхопити за горло смерть. Кожен із них може стати героєм, якщо ітиме вузькою стежкою над велінням натовпу; чи антигероєм, якщо із цієї висоти кине камінь у пророка. Неважливо, любитимуть земні створіння своїх правителів чи боятимуться. Викарбують їхні імена чи затруть потім на каменях. Гучні імена та переможні вчинки вреши-реши зітліють. Океани висохнуть, а сонця згаснуть. Порятунком у пільмі – одна лиш іскра.

Закони виживання у недосконалому світі породжують шаблони поведінки: якщо ти – світило, маєш бути єдиним, якщо – гора, тільки до найвищої рватимешся. Якщо вершитель – то приречений бути самотнім і безжалісним. Легенди скажуть: боги знищують суперників. Коли зійдеться клином світ Знайдення, щойно один дізнається про існування іншого, котресь із двох сонць згасне над горизонтом. Хтось

видихне, втішившись прохолодою. Дивитись не жмуричись в небо – життєва потреба кожного птаха. Хтось змахне жалісну сльозу, спостерігаючи скорботний обрій, чи прокляне довгі ночі і бліді світанки. Байдужих серед вілілих не залишиться. Це те, що **буде...**

Чужинець не збагне ні темної семантика старого тексту, ні дивного звичаю засмаглого народу із Медового Надмор'я – наспівувати немовлятам дикого змісту колискову. Ніхто не назве це варварством, бо нікому: прибуду – рідкість у цьому краї. Минули часи панування лиховісних гриханів. Відколи війни у Знайденні перестали горлати в сурми, світ врівноважився і більше не штормив. Дивлячись на високий кам'яний мур, ніхто більше не наважиться на подвиг. Це те, що **було...**

Літописні історії не дадуть забути часи страху і криваві спустошливі століття. Нащадки палених сонцями північних мореплавців зі шрамованими долонями слів на вітер не кидають: «Зоря, що світиться в тобі, запалить іскру в темноті – візьми її з собою..»

Зачувши їх, край битого шляху прокинеться зі сну чорноока макова квітка. Непоказна і яскрава водночас. Тендітна, із прихованим вмістом і силою сотень життів. Десь на далекій півночі трісне крижина, оголивши прихований від очей суходіл.. У гарячій пустелі вітер здмухне бархан над критим колодязем.. Заб'ється серце у дерева.. Пристарілий сивий ворон усміхнеться.. Зацвітуть голі скелясті береги.. Безрукий

коханець обійме..

Вона – це спалах.. Якого, шукаючи, не знайдеш. Побачивши, не впізнаєш. Сліпа юність чи зряча старість.. Для декого і час – не союзник. Якщо за нею і озиратися, то в дитинство світу, якщо кудись і повертатися – не додому, а на голос.

Можливо, ідучи навпростець бездоріжжям, перестрибуючи через висохлі рівчаки, приземляючись на копиці зі скошеної кропиви, продираючись крізь колючі ожинники, приглядаючись, упізнаєш власні сліди, зрозумієш: вона стрибала з тобою поруч, співаючи. Сіяла позаду бите щастя, не оглядаючись на нього. Кружляла в осінніх листопадах, танула снігами на чорних зораних полях, поливала сльозами спалені прерії, дихала прохолодою у спекотних пустелях, сипала жаринки у скуті кригою серця.

Ту, що не відгукується на жодне ім'я, не вдасться приручити. Як чорно-біла картинка зі старого німого кіно, ковзне її тінь в сучасному мегаполісному натовпі, ніким не помічена, і розтане. Упізнавши її, не окликуй – безіменні не оглядаються. Вклонися самим поглядом і промовчи серцем. Вона відчує, якщо воно зупиниться, збившись з ритму, хоч виду не подасть. Змахне рудими горобиними крилами і знову зникне в пташиній галасливій банді. Ходу – на один квартал. Льоту – на секунди. Зауважиши сповільнений ритм міста, безвітряний день, і вдихнеш гіркуватий запах її близької присутності, відчуєш ворсинками шкіри наближення грозо-

вих спалахів у безхмарному іще небі; спинишся, щоб зазирнути у бездонно мудрі із золотавою поволокою очі, пірнеш в їх провалля, щоб захлиснути, і стати назавжди тією маленькою піщинкою, яка ростиме і вибухатиме знову і знову. Зі знанням того, що не може бути іншої, ріднішої і більше, ніж справжньої. І, можливо, станеш сам таким – рудокрилим, безіменним, забутим, ні на кого не схожим. Із вибуховою здатністю думки руйнувати, щоб заново творити. Це те, що Є.

Правда... Без лушпиння.

Зі мною чи без мене, забута чи знайдена, тут чи по той бік, вона не перестане сяяти.»

Щелепи альфаяра

Не надто втішно прокидатись від поцілунків роси. Ночувати горілиць під відкритим небом Ева не звикла. Вологістю і прілим запахом пройнявся її дорожній вовняний хітон. Капризний шлунок вимагав сніданку, а голова волала про недосип. Верхні поверхи осіннього лісу перекликались пташиним галасом і хвилюванням. Вже перші промені білого сонця пробивались крізь рідке листя, злизуючи на своєму шляху дошкульну вологість. У світлі дня місцевість не навівала поганих сподівань. Навпаки, згори тішили око одноколіїні сірі смуги поміж сухої трави, геометричні острівки прив'ялої зелені і щось віддалено схоже на штучну лісову посадку. Зі шпарин кори старого аскета вже продирались і розгортали свої прозорі крильця зелені красавки – вони відчували друге сонце.

Білогрива пішла. Так тривало від самого початку: сонце проганяло болокота, але дозволяло приходити Гелені, сурогату хижака, домашній копії дикої прирученої істоти. Це вона хрумтіла кістками бурого щезника під колючим ягідним кущем, чим видала себе.

– Смачного, кровожеро! – прокричала двонога, упавши просто з неба, і випустила з рук стебла волохатих ліан.

Кішка сполохано зашипіла повним ротом пір'їн. Ще б мить – кинулась, випустивши пазурі. Звісивши вуха, дико

огризнулася, нахмурила чоло і злісно блиснула зеленими очима.

– Ну.. вибач, якщо скажу, що більше не буду – злукавлю, – Ева обережно торкнулась її перенісся. – Не сердься на дурне дівчисько. Напевно, цей приступ шалу від близького відчуття дому.. Там.. є ознаки цивілізації, біля підніжжя рудного хребта.

Люди часто бачать те, що просто хочуть бачити. Дівчина не могла знати, що видивлялася на давно покинуте поселення. Старою одноколійкою тепер користувалися альфаяри, підколінний річковий народ, який віднедавна взявся сушити весла і приручив вертиполе для суходільних мандрівок. Чіпкий погляд однієї із таких істот прямо зараз вивчав поведінку людини, вираховуючи нагоду підкрастися якомога ближче. Можливо, кішка його б відчула, якби вслухалася у голоси лісу, але її спинний мозок ще не оговтався після сказу підлітка.

– Ну ось, поглянь, – не втихала її запальна вдача. – Біла зірка злизала всю росу. Я не встигла зібрати і краплини. І дощу вже тиждень не було. Другий світанок вже незабаром, а ми тут прохолоджуємось, – звичним жестом, сповненим рішучості, Ева закинула плетений наплічник, нагнулась, щоб забрати на руки тварину. І.. скрикнула від сильного несподіваного поштовху. Ноги втратили опору і злетіли в повітря. Очей торкнувся гарячий чорний спалах. У спині і шії почалась ланцюгова реакція зоретворення.

Удар від падіння відібрав у дівчини здатність розуміти події. Її волочило по гострому камінні і сухому листу, завдаючи нестерпного болю скроням і кінцівкам. Адеманка звивалася і несамовито кричала, обзиваючи безіменного нападника усіма відомими їй віку словами. Нападник не зупинявся і не відповідав. Нарешті дівчина усвідомила справжній стан речей і припинила боротьбу.

Так, Гелена не пам'ятає себе при дні. Її заміщені інстинкти потрібні, щоб себе захищати. А вона, людина.., мусить. Зібравши розхитану мужність, адеманка збагнула, що пручання їй не допоможе – лиш додасть мук. Наважившись на відсіч, вона попустила праву руку, щоб дотягнутись до лівого нарукавного кріплення із ременей. Коротке лезо блиснуло і ковзнуло по чомусь сухому і колючому. Невдача. Друга спроба досягла цілі – власні коси. Подерта і подряпана, налякана до півсмерті, дівчина схопилась на ноги, але бігти у протилежний напрям їй завадило споглядання моторошної картини нападника.

Істота з виду химер – суцільне густе сплетіння чи то коренів, чи то щупальців не спинило бігу і продовжувало котитись, намотуючи на себе зрізану дівочу косу. Еві вже доводилось зустрічатися з альфаярами, зарослими відлюдниками-річковиками, але цього задираку, який забрався в середину вертиполя і керував ним із вправністю оператора, її око не розпізнало. Дівчина ще недостатньо оговталась після пережитого, щоб осмислити подію, але раділа із того, що істота

не готувалася до повторного замаху.

Поверталосся дихання, біль і тривога. Розумом вона відчувала наближення людських поселень, але чуйка була на сполох. У світлі сонць на цьому тракті їй раніше не стрічались химери із агресивною поведінкою. Створіння, що вчепилося їй у коси, породило в уяві безліч абсурдних теорій.

Щось змінилося у її світі із учорашнього дня.. Ева починала це розуміти, приглядаючись до кольорів і звуків.

Виглядаючи з-поміж сірих і бурих плям рухому білу, адеманка довго не наважувалася подати голос, тому тільки прислухалася. Увага переключилась на дрібні деталі: пташині голоси звучали якось фальшиво і непевно, поховались у щілинах кори цалики і семикрилки, стулили пелюстки горді монархи, лапаті колосянки втягнули вуса і вже не гойдалися. Час ніби спинився і застиг у тривожному очікуванні. Не відаючи, що насправді відбувається, дівчина і сама впала у транс. Із заціпеніння її вивели нищівні хлисти негоди: мов ляпаси, краплі теплої дощу зненацька перетворився у навісну осінню зливу. Вона пропустила момент, коли синь світанків заволокла сірою кіптявою, але ясно побачила зворотній процес.

Сіро-рожеві хмари розвіялись у неї над головою. Злива залишила на ґрунті живу доріжку – одноколійка стала руслом бурого струмка.

Усе поверталосся на свого життя і справ: рідколісся знову наповнилося живою метушнею. Треба було шукати сліди

боягузки. Шукала на стовбурах, а знайшла.. брудну і мокру в іглярковій норі поміж зітлілих коренів, звідкіля вона вилізла на голос. Обоє вигляд мали жалюгідний.

– Землерийкою треба народитись, – рука нервово визбирувала колючки із шерсті. – Навіщо котам пазури? Невже.. тепер звірячі лази більш безпечніші, ніж дерева?

В умовах дня свідомість Білогривої спала. Гел не могла ні чути, ні співпереживати, ані огризатися.

Адеманка прагнула чим швидше повернутися до рудного хребта на свій маршрут, але перед тим вона має зібрати з листків і квіткових чаш дощової води. На скелях димляться курильні, і там буде гаряче, отже і висохнуть обоє там. Узявши болокота на руки, не пішла – побігла, майже не відчуваючи, як впиваються у її плече гострі пазури.

Хроніки Лагоса

Не шукайте його у товщах історичного пилу. Він не в скелях і не в морі, ані в крані з водою.. В овалах нічних світил змигне тінь драконячих крил і розтане. У крихтах зірок – попіл від історій Знайдення. Нехай чужинці захмелено розповідають небиліці про коливання адеманських пагорбів. Не вірте плодам змученої уяви. У Пустелі власний задум..

Цей град запетльований на повторення власних перемог і поразок. Є таке темне минуле, якого краще не пам'ятати. Піщані бурі хоронять світи. Щоб колись здмухнути ті бархани і виказати очам таємницю часу.

«Уперше пробігаючи очима списаний акуратним почерком клаптик пожовклого паперу, я мимоволі посміхався. Вимучений пафос.. Хто сіє пусте зерно і родить такі химерні тексти, щоб діти їх переписували?»

Моя іронія виростала корінням із невігластва: тоді я не знав, що написано було не дитям, та й не для людини. Що то був не папір, підозра навіть не закралась..

Я так і не докопався до тої суті, бо особливо не мучився дедуктивним синдромом настирливих шукачів. Нехай буде, як є. Зім'ятий аркуш залишився лежати на підвіконні. Поруч примостилася репана попільничка-цукерниця із горсткою спалених уцент сірників, а я переключив увагу.. Ні, про-

сто вимкнув. Слово з тексту лиш застряло в голові. Щось знайоме.., як холодне гірке паливо для протравленого нутра.

Так, раніше я уявляв теє людським іменем і причиною свого ув'язнення у круглому кабінеті. Кімнаті без дверей. Ще були вікна, або ж замасковані під них монітори, броньовані чимось таким пластичним, як мильна бульбашка, але міцнішим за всякий кевлар. Я випробував на міцність усі крісла. Усі спроби вирватись безглузді. Я бився, та жодних збитків не доніс до рівня хаосу. Живі зі мною не спілкуються, тому нікому відповідати.

У 49 (тепер я не зовсім певен стосовно свого віку) багато чого встиг підібрати, досягти і... загубити у тому місці, де дорога роздвоюється. Ніколи не думав, що буду це комусь розповідати від самого початку. Спершу довго вагався, однак без вступу наступні, описані мною, події можуть видатись не зрозумілими, тому вирішив повернутись на перехрестя. Хтось інший на моєму місці так не вчинив би, бо розповідати про свої гріхи – честь сумнівна. Втішає мене думка, що нікому мене судити і нікому виправдати, бо Суду у цьому вимірі не має.

Літери кривляться, бо я всміхаюся. Я підозрюю, що ближче до кінця цього рукопису, мені знайдеться.. заміна.

Із недавнього часу багато що змінилося. З якого часу? Із того самого, коли я подумав, що поцілів на роздоріжжі.. крутиголовку. Не плямистого сірого птаха – п'ятирічну доньку. Той випадок, що зветься нещасним і звільняє те-

бе від суспільної відповідальності, а на ділі садовить у найглибшу яму. Із кістками..

Виповзти із неї самому несила, тому що борсатись на її дні легше, ніж обдирати кістяшками пальців навісні стіни. Мужність програла двобій із сумлінням, а я уперше відчув присутність невидимого лялькаря. Він усе спланував, зробивши кожен мій крок схожим на сіпання маріонетки у петлі. Змагатися із ним – що воювати із власним божевіллям. Я спав, їв, ходив на роботу – виконував прості і складні рухи по інерції, без осмислення, мов сновίδα. Я втратив цікавість до світу, та скоро світ став мене ігнорувати і згорнувся до розміру вузького скляного горла. Все стало неважливим, непотрібним, незначним.

Я міг би сам поставити собі діагноз, якби залишався самим собою. Від колишнього мене нічого не зосталося – втративши майбутнє, я поволі прощався із тим, що мало стати минулим. Юлька пішла – збрала малу свою валізу для від'їзду, тихо прикрила двері, і більше ми не бачились. Героїня.. Стільки витерпіти безслізно і безслівно. Вона завжди була сильною. Настільки, що мала сили не звинувачувати мене навіть очима. Якби вона плакала, можливо, не жалівся би я. Але вона просто мовчала, так, ніби забула усі ті мови, якими вмiла говорити.

Колись давно я теж умів говорити, що любив. Такі, як вона, – рідкісні «мерси» поміж людей. Я підозрював, що її бос нерівно дихає і щедро удобрює любовну ниву, але мені

було байдуже. Нехай буде щаслива, бо я – живий портрет її втрати і свого злочину, зі мною вона вичахне і зів'яне.

Сам би я ніколи не зробив такого кроку – Солька, її іграшки і речі не відпускали. Біля дверей дитячої гравітація відбирала ходу і розтягувала фізичний час. У війні із власним розумом допомогла надійна отрута. Горло із чистою заспиртованою правдою говорило зі мною: «Спи, убивця!». Воно – мій порятунком і мій кат. Із ним я відпустив Юльку, але не себе... Із ним скорочувались сірі моменти пробудження і відступали осінні пташині спогади. Із ним я бачив єдину ціль – забутися.

Одного такого туманного зимового дня білозубі пацюки в ділових шкурках із людей заявили на моєму порозі із розповідями про принади реабілітаційного центру «Ліга відроджених». Для бою із ними мені забракло тверезих набойів. Потім я прокинувся під дахом із холодної синяви над нестриженою головою. Без документів, ключів і «пального». Таким чином після кількох невдалих спроб потрапити у свою «буду», побитий мокрий «пес» знюхався зі зграєю собі подібних.

Не знав, що життя на зашкарублому дні старої каструлі суспільства може бути таким.. довгим. Найбільшу живучість демонстрували актори з фізичними вадами – жебраки професійного рівня у драматичному жанрі. Найменшу – найвні сіроштанці, яких гнало із дому банальне сімейне насильство. Особи, інфіковані слабоумством, та діти-втікачі виростили у підвороттях, як дощовики після зливи.

Із тою з швидкістю і закопувались..

Третина народу вірила історіям про чорних ниркорвачів, менша винуватила провладних неожидів у тотальних змовах, але більшість відмовчувалась із розумним видом. Убогі лежні-вівці, гієни в рясі, старі вовки-падальщики ставали відполірованими гвинтиками бандитської машини. Будеш крутити педалі – це поживеш. А ні – скотися на узбіччя. Не принизливо, коли кидаються об'їдками замурзані роми, коли спиши із дворнягами, знаєш смак міської дичини і не цураєшся смороду сміттєвих баків.. Принизливо розплющувати очі.

Згадуючи це, як сон, що тривав чотири зими, сам собі не вірю. Так довго там не живуть. Вік гризуна в природі – неповний рік, але ж він плодючий, гад. Безпритульні такі ж плідні на всяку заразу. Благо, людські щуролови негласно воюють із тим нашестям, адже чесній братії потрібні чистенькі під'їзди і свіжі лавочки у скверах, щоб дурити самих себе.

І я тее чинив. Орденами розцяцькована шкура, а татуюванням – нутро.

Із чужого досвіду знаю, що повернення звідти нема – винятки ну дуже поодинокі. Але в силу обставин мій темний тунель тріснув.

У Люськи-собачниці з'явився новий платоспроможний квартирант. Вічно твереза, але зі спухлою подобою лиця під свист ватаги п'яних бандерлогів виставила мене під зи-

мовий дощ замерзати. Довелося шукати іншу нічліжку, і я почвалав до центру міста, осяяного святковою ілюмінацією, як мотиль під гіпнозом. Відсутність снігу та морозу у грудні нікого не дивувала, але вітер у парі з дрібною мжичкою лютішав, тому я квапився, як міг. Сповільнив ходу, примітивши біля гамірної забігайлівки піраміду з ніг та коробок. Брати слід мене навчила скрута. «Повелителька» кухні жбурнула свою ношу біля переповнених контейнерів і попливла до задніх дверей нічного «звіринця».

На тому «святі» життя бути самотнім – рідкісна удача. Мені вона оскалилась. Ще одна баба із довгими пасмами рідкого перекисного волосся – лихий знак. На очі сповзала червона в'язана шапка із товстим відворотом. Широке розпашіле лице, розмазана помадна фарба та блідий відьмачий ніс, в'язка ключів, затиснутих між червоних сосисок-пальців – типовий набір інструментів для знуцань над дворнягами. Я роздивився її риси у світлі під їздного ліхтаря, самого ж ховала тінь. Сходилося на те, що чужа присутність її мало обходила, або я надто добре маскувався. Спостерігаючи її незв'язне бурмотіння та жваву мову тіла, навіть не сумнівався, що вона несповна розуму. Тільки б не вчепилася мені в горлянку нестриженими кігтями, промайнуло в голові. Достатньо з мене на сьогодні шалених баб, а до «палацу князя» (так місцеві називали покинутий діряву халупу у парковій зоні) чотири вулиці пиляти.

Але Червона Шапка уже приміряла шати безумства. Ко-

ролівським жестом стягла із себе перистий хомут, довго по ньому топталася, плювалася, по тому завмерла, до чогось прислухаючись. Деся хвилину я не дихав, здавлюючи кашель. Ритуал швидко закінчився: божевільна метнулася на дорогу, що піднімалася вулицею круто догори і помчала, немов за нею гнались дикі вовки.

Навіть у своєму колишньому кишеньковому житті я не виділявся показною хоробрістю. Існування за межею загартувало моє терпіння до бруду зовнішнього і внутрішнього, але не ддало сміливості ні тверезій, ні п'яній голові. Коли я, мов тремтяче щеня, спостерігав божевільний фарс на асфальтних підмостках помийного театру, єдина думка, що прорізувала свідомість, підганяла мене до втечі. Втеча, а не бійка, вирішувала більшість моїх проблем. Ймовірно, утікачі – найщасливіші люди, доки можуть відчувати себе переможцями у перегонах. Упіймані – вже в'язні.

Як завжди, витримав недовгу паузу. Навісна баба могла повернутись, але сталося інше: ніч заскрипіла звуками автомобільних гальм. Хтось скрикнув, хтось упав. У синьому світлі вузькооких фар я спостерігав, як починає припускати у швидкості і силі зимовий дощ, бачив жіночий силует, розіп'ятий на бруківці і шапку, бачив спалах прикритої запальнички у чоловічих руках і невдалі спроби кілька разів прикурити. Глухий звук зачинених дверцят, моторне ревіння і котячий вереск..

Жителі сусідніх будинків? Випадкові перехожі і запізнілі

коханці – де ви усі? Я дивився на дорогу, мене не бачили. Заросле щетиною обличчя, мокре від дощу, було мені маскою. Потім був короткий спалах. У голові, зі споду спогадів. Кудись усе попливло, закружляло у мокрому сплетінні світла і тіні, реального і минулого, і знову, мов з-за хмар, виринув далекий образ, який я давно колись прогнав від себе...

Холод і сирість – союзники нічних рвачів, які під виглядом карет із хрестиками вивозять і утилізують недолюдей, мов сміття. Навіть у думки пробрався зимовий вітер із дощем, а сирість проймала до самих кісток...

Ні тоді, ні зараз не можу зрозуміти мотивацію свого вчинку. Можливо, безумство перекисної відьми було заразним, або ж місяць тоді був уповні... Зате пам'ять не затерла жодного епізоду:

– Ти не змерз, тат? – питав дитячий, але вихолощений голос, що виринув із калюжі. – Хочеш, я позичу тобі свої рукавиці з ведмедиками?

– Не турбуйся, Солько, у мене теплий шалик, – як ні в чому, відповідав я і намотував відьмацький хомут на холодні загрубілі долоні.

– Це змія! Скинь її, скинь! Чуєш мене! – дитячий крик розчинився у шумі автомобільного двигуна, і загойдались електричні ліхтарі.

Я не послухався, вибіг із тіні і зупинився проти «звіра» без номерних знаків, уявляючи, як швидко і безжально змете мене або його..

Коли я розплющив очі, дива не сталося. Я багато разів шукав смерть у жіночому образі, а вона лиш реготала в лице. Можє, не був переконливим? І знову отак – ніяк. Ось справжня вона піднімається повільно із незграбністю, властивою її віку. Живуче стерво і набридливе. Пливе, як качур, у моєму напрямку.. Треба було тікати. Потім з'явився він.. – щойно припаркувався на узбіччі. Не заглушивши мотору, вийшов із машини, щоб відчинити пасажирські дверцята. Здавалось, мене ігнорували. Начебто нічого не сталося, або увесь цей фарс мені п'яному наснився чи привидівся.

Князь зі своєю ватагою пережовують подібні фантазії сотні разів. Чимало реальних подій із репертуару рвачів щодня чи щоночі обростають кудлатими оздобами на відігріві у головного «інквізитора». У мою ніхто б не повірив. Просто висміяли б, а самого затаврували, як невиправного галюника.

Тоді мені дуже хотілося бути не єдиним глядачем цієї бездарної і безглуздої комедійної п'єси, щоб довіряти своїм відчуттям, щоб вірити самому собі. Однак моїм спільником і свідком, і другом, і ворогом залишався тільки дощ, який намірився вигнати мене із власної одежі.

Червона Шапка теж не вишанувала мене увагою. Вигляд мала зім'ятий. Вона мовчки підійшла до розмальованого світлом салону, подарувала водію кислу усмішку, лукаво підморгнула. Або ж це сіпнуласть її перекошена ліва щока. Високий чоловік у темному костюмі галантним рухом ти-

хенько причинив дверцята і, покосившись у мій бік, вимовив вбивчу фразу:

– За вами черга, пане професоре, – опісля короткої паузи додав, – Адеман.. не чекатиме вічність.

Його слова змусили мене озирнутись: ми були самі. У пам'ять врзались не слова, а вібрації голосу, хриплого із д्रो-тяним пилянням. Тоді я не замислювався над змістом його слів, просто слухав голос і залипав на нього. Деякі слова живуть окремо від їх репродукторів. Ось про що я подумав. Але на заднє сидіння штовхнула сильніша думка: про можливість зігрітися, про теплу суху ночівлю. Дурень! Чому я не тікав?! Голос взяв мене у полон і зв'язав.. волю.

Коли дверцята захлопнулись і.. заблокувались, я вимучив дурнувату усмішку. Версії різні.. виринули. Кров пульсувала у скронях, страх – у шлунку, а пальці раділи теплу. Затаєно з-під лоба я вивчав своїх нових супутників, втішаючись тим, що органи хронічних алкоманів не вельми цінні.

Фарсова реальність перевершила усі сподівання: незнай-омці виказали виняткову люб'язність: не морщили носів, не лаялись, не глумили і не моралізували. Вкутали теплою ковдрою, відкоркували пляшку хенессі. Померти із від-чуттям відміряного п'яного щастя – рай для сизоносого. Ні напрям, ні мета не хвилювали. У тумані золотій ейфорії са-лонна парочка замінила родину, і я не пручався. Коли ще й сон погладив і обійняв.. Пам'ятаю лиш, що плакав.

Оце і все... Тепер я в'язень у силіконовій кімнаті зі стер-

тими кутами. Споглядання картинних дверей без виходу доводить до сказу. Я перепробував майже все – вибратися назовні нереально. Більшого я не знаю: чому я тут, кому я здався, чи вийду колись і чому там, з іншого боку світу, ніколи не йде дощ? Я намагався лічити дні, але всі зроблені мною зарубки щезають, як і спроби прокопати лаз. Стіни, стеля, підлога – самолікуються. На вікні немає решіток, а скло – райдужна мильна бульбашка з немислимою щільністю. Не пробитись...

У перший день ізоляції мені здавалось, що я помер, і відбуваю покарання у чистилищі. Гадав, ще трохи і божевілля стане єдиною реальністю, глузд помахав ручкою і вороття назад не буде. Лиш чорти не забігали.

Усі мої прогнози не знаходили підтвердження: ніхто не влаштовував мені ігор з розумом, не дубасив по спині і не змушував пити пігулки. Хтось готував непідгорілі сніданки, приносив свіжжу білизну у щільних пакунках, одяг, навіть витирав пил. Ніяк, виправний заклад санаторного типу.

Одного пізнього ранку я помітив перші зміни – за мальованими дверима відчинилася кімната. Inferno-читальня із рукописними книгами на мові незнайомій. Літери-закарлючки спершу глузували з мене – стрибали і кривлялися. Після кількох струсів вгамувались – вишикувались зразковим строем, і я почав розуміти написане. Читання врятувало від сказу. Знайомих імен, назв, історій навіть між рядками не бачив. Це були дивного змісту містичні трактати та ще історич-

ні хроніки невідомих мені подій і держав. Серед цього старого мотлоху потрапив на очі звідкілясь вирваний і пожмаканий аркуш. Згадка про Адеман – у лукавого нема почуття гумору.

Створити ілюзію і поселити мене в неї – справа клопітка. Я вірив в існування інквізитора, але не вірив у себе. Можливо, підсвідомо надіявся, що зможу одного разу знайти вихід, якого поки не бачу. Або ж хтось у сьайві і з крилами зайде і скаже, що прогрес – на лиці, і мені можна повернутись. Але.. куди? На вулицю? Там, звідки я прийшов, у мене нікого не залишилося. Яку іще пігулку винайдуть невідомі за перегородкою?

Зміни бентежили: спрага і тривога повертались. Годинами я просиджував біля вікна з надією зустріти там людське обличчя чи силует. Однак навіть мухи не побачив. Дні за днями я спостерігав, як починається і закінчується день, як заходить дивне подвоєне сонце, зафарбовуючи небо у багрянні кольори, як рухаються хмари, як тремтить на гілках дерев вічнозелене листя, як хвилями в траві накочується вітер. І ніколи не лив дощ, а незмінне літо палило, та не висушувало зелених барв землі.

Скоро я знову взявся до протестів. Щоб впевнитись у тому, що я ще живий, намагався спалити собі долоні. Жартівники залишили мені вогонь, який.. не пече, і воду, яка тече, але не наповнюється. Кожного разу, як запалював сірку, уявляв, як спалахне яскравим полум'ям моє замкнене безум-

ство. І воно згорало блакитно-рожевим світлом, а пам'ять так прагнула звичного – жовтогарячого. Ця звичка закрипилася – спостерігати, як спалахує і гасне іскра надії. Безболісно. Якщо вода у скляниці і навівала спогади про колишнє життя, то воно здавалось чужим. Тут, у своїй в'язниці, я позбувся колишніх бажань, мрій, тривог, нічних жахів і денних клопотів. Я почувався дивно. Немов і не я це, а якась додаткова зачастина від мене.

Здавалось, вічність живе поруч зі мною, і я застряг поруч із нею, не старіючи у своїх власних петлях. Якщо мені належить провести у полоні решту життя, то нехай мій час витікає у пошуках відповідей між рядками чужих слів. Гортаючи старі рукописи, що розсипалися іноді просто між пальцями, я натрапив на те, що так довго шукав: згадка про Адеман у «Невидимих серед очевидних» без помітки про автора.

«Розум не може осягнути факт існування мегатонних споруд, які ніхто не будував. У Знайденні такі вирости на адеманських пагорбах. Час їх вийде, як засурмлять вітри і здіймуться хвилі над Медовим Надмор'ям. Що зорі насправді згасли – очі людські того не бачать. Вежі враз зникнуть, а люди житимуть протягну вічність у Пустелі.»

Бозна куди може відкинути коливальна сила гордонітних пластів. Їх пороскидало Знайденням у місцях тонких і незахищених. Найбільше їх у шахтах під Адеманом.

Дивлячись, як гаснуть сонячні диски, не думай, що у тих кам'яних ущелинах закінчується світ. Плаский горизонт не обривається прірвою. Біля підніжжя високої скелі розбиваються хвилі Медового моря – смарагдового із золотистим відблиском, якого ні човном не перепливти, ні грозольотом не перелетіти – потопить дзеркальна зона. Якщо ти був на пагорбі і бачив у небі непташину зграю, що прямує до острівної імперії, ти понав.., брате.

Адеман – град без коренів. Усі споруди – житлові і фортечні, збудовані на фундаменті із повзкого гордоніту, мінералу, який мав бути джерелом фізичної стабільності.

Владу у місті ділять люди і світлокрилі. Небодержці поселились тут давно, але не раніше за людей. Вони – привілейована раса, яка тримається визначеної дистанції. Приземлені побічно уникають спілкування із світлокрилими, істотами, що ведуть свій рід від диких гриханів.

Огрумові сади – ще одна цінність гордонітного краю.. Людям не смакують огруми через неприємний терпкуватий присмак цих плодів, але в нектарі гіркота осідає на дно. Стиглі грона місцеві фермери висипають у глибокі колодязі. Те, що відбувається на дні, – магія, якої ніхто не розуміє. Із наближенням вечірніх прохолодних вітрів шостої ночі над відчиненими люками туманом підіймається м'яке рожеве сяйво. До першого світанку вологе світло тліє і піниться, а потім пірнає на дно.

Світлокрилі злітаються сюди зграями, доки нектар під-

ходити до краю колодязів. Вигинаючи довгі шії, припадають до джерел із заплющеними очима. Хто з людей наважиться ковтнути хоч краплю, розумітиме їх мову..»

Оповідь не закінчувалась – обривалась. Та рука, що писала, робила це впевнено і не для себе. Усі історії приходять, щоб у них вірили.

Очевидно існує хтось, кого поєднує зі мною одна і та ж вулиця. Куди ж ти мене заведеш.. До якої межі.. Де ти, жидва людино, яка розкопала цей архівний мотлох?

Рибою об лід билосся зусилля віднайти у тексті хоча б крихітний натяк на те, що зараз відбувається. Результат нульовий. Жодних відповідей чи підказок. Прогнозування відсотків на позитивне вирішення моєї проблеми взагалі недоречно. Ситуація безнадійна, пане професоре.

У світі стін десь мало існувати сонце. Джерело, яке не дозволяє збожеволіти і здичавіти.

«Почати» – жирна назва книги із незайманими сторінками. Я знайшов її між запилених хронік на верхній полиці майже під стелею читальні. Наступного дня на обідньому столі з'явилась.. авторучка. Я довго реготав. Я.. розучився писати.

Наповнена прозорими бульбашками, вона залишала чорнильні сліди. Ось чого тобі від мене треба, дідько.. Давай познайомимось.. Я., хто тепер я?

Він не йшов на контакт: словесні ридання, прокльони, по-

дяки і різного роду прохання зникали безслідно разом з брудним посудом. Ігнор тривав якийсь час.. Перша записка складалася всього лиш з одного речення: «Пиши – будеш вільний».

Щоб звільнитися, я був готовий на все. Та не розумів, про що писати. Знову прийшла коротка відповідь: «Твоєї пам'яті час не краде»

Наглядач чекав від мене сповіді. Спогади.. У мене не залишилось більшого.

Я склеїв їх із уривків нікчемних просвітлень. Я нічого не додав і не придумав. Мені більше нічого додати. Відпусти, як обіцяв.»

Лихий вісник

Рідколісся змінилось неприглядним скельним краєм. На зміну прохолодним тіням прийшов сланцевий пил і кам'яне бездоріжжя..

По обіді гладкі камінні брили сильно нагрівалися. У ландшафт не вписувалися новонасажені між більшими плитами лунки-курильні і глинисті калюжі, що ось-ось готувалися закипіти. Життя лиш недавно утекло із цієї кам'яної сковорідки, залишивши по собі скаліченої форми повзучі стебла, трухляві обрубки коренів та згустки сірого попелу. Де-не-де визирали скелетні решки гірських хижаків і сліди моноколіс.

Гірська тропа вивела дівчину на пологіе плато. Тиха безодня унизу озивалася відлунням каменепадку, але жодна пташина душа не подала ознак присутності. Здавалось, навіть вітер оминав це спустошене місце під небом Знайдення.

Канатна дорога, якою ще торік вона збігала до платформи рудокопів, як виявилось, зовсім зітліла. Схоже, копальню теж закрили, бо іншого шляху для переправи гірських кристалів просто не існувало. Довелось будити Гелену. Її видючий приятель прокинеться лиш в сутінках. Інстинкт напівкровки ще не видавав збоїв у сумнівних ситуаціях денної частини доби. Болокіт видряпав заховану під дрібними уламками більшу плиту. За нею ховався короткий видовба-

ний у скелі лаз, що вивів парочку на протилежний пологий схил штучного походження.

Сонця в парі немилосердно палили. Гелена ступала вальжно і опасливо.

Дощова вода вибрала свої резерви, привал не передбачався.

Дівчина сподівалась уникнути зустрічі з місцевими рудокопами, людьми понурими і потайними. Колишні в'язні, затавровані суспільством, збудували тут гірське селище і добували у підземних надрах іллейні скарби. Енергія цих кристалі пульсувала стійким холодним світло, яке не завдає дітям опіків і дахів не спалює. Блакитні сльози ростуть у найтемніших підтоплених печерах, і дістатися до них можуть лиш затяті мисливці за коштовностями.

Лиха слава не робила честі колишнім злочинцям. Але Евена відчула безпеку цих місць, як людський вакуум. Рудокопи теж.. пішли.

Силует шпилястої вершини Сліпої гори майже пробивався крізь курильну завісу. На тих гладких скельних навісах віддавна були посадкові платформи для світлокрилих.

Спускаючись, Евена намагалася рідше дихати, але новий стрімкий підйом збивав ритм. Димова завіса густішала, і щоразу більше незримих голок боляче врзалося в легені. Гаряча задуха зовсім не турбувала чотирилапу, бо вона зупинялась лише, щоб озиратися. Силует Сліпня знайшовся на старому місці.

При основі шпилью під присадженими навісами димові стовпи закручувалися і обтікали гору молочним потоком. Увагу медоокої привернула темна глиба. Розмазавши по лиці і шиї пил із потом, дівчина зосередила увагу.. на рухомій плямі. Спека прогнала не усіх.

Здала він нагадувала світлокрила. Однак, чим ближче вона наближалася, тим більше закрадалася у душу підозра, що на картинці присутні незнайомі раніше деталі. Очі розпізнавали звичні привітні жести, але відлуння дротяного шелесту, немов морське шумовиння із рогатої спіральної мушлі, гасило попереднє враження.

Такого кута повороту голови у світлокрила Евена не бачила. Зовні схожий на жителя висотних карнизів, відрізнявся від своїх адеманських родичів темно-синім окрасом лускатої броні і гнучкішою, хоч і вкороченою шиєю. На долю секунди розгубившись, адеманка розправила плечі і видавила подобу усмішки:

– Вітаю тебе, легіонере! – вийшло не цілком переконливо.

Синьокрил витримував паузу, уважно розглядаючи запилене обличчя незнайомки. Він сумнівався недовго. Запорошений сірий хвіст здмухнув підозри. Але дівчині було незатишно під ковпаком його пронизливого темного погляду, тому вона починала дратуватися:

– Сама знаю, який у мене.., – і не договорила.

– Честь – служити адеманському Клеврїону, – як у скельну породу встромили дюжину лез, заскрипів голос прибуль-

ця. – Бойове маскування дуже доречно. Сірість не видасть тебе землі, але маєш вгамувати свою рвучкість.

– Я.. чула про таких, як ти... Люди не вигадують, – не здавалась юна адеманка.

– Можеш звати мене.. Синім, – кліпнуло ліве око прибульця. – У всього, навіть дуже рідкісного, має бути якесь ім'я, цідити з нього воду.

– Вони прислали тебе.. не по воду... Щось трапилось? – на останніх словах Ева понизила недовірливо голос.

– Біда осідлала воду, – Синій здавалось зважував свої відповіді. – Ні Клеврйону, ні Легіону.. Одним словом, нікому розпоряджатися на адеманському пагорбі. Усе сталося дуже швидко. І маєш рацію: там, унизу.. Я.., я не вмю дібрати вірних слів..

– Ти можеш казати правду, якщо знаєш її, – дівчину зараз важко було чимось налякати. Вона було втомлена, зла і голодна, тому егоїстично жадала почути усі відповіді, не злітаючи з місця.

– Учора вночі я говорив із нею.., ну, твоїм провідником. Перевізники не прилетять. Надто пізно.., стрімкі події.. Є таке застаріле слово.. – війна.. Ну знаєш, коли сусіди вдаються до більшого, ніж словесні перепалки. Не знаю, що воно насправді, але то.. почалося, – крилань говорив уривчато пошепки, так ніби його думки перескакували через якісь події. – Твоя справа – довіряти мені, чи піти, але вітер від того не зміниться.

Евена не виглядала розгубленою. Більше втомленою. І незнайомцю не хапалася довіряти:

– Ти здивуєшся: вітер кориться, коли надто припече...

– Війною, що постала із крові, керувати важче. Історія моєї раси приховала деякі подробиці життя Танала. Тобі відомо про молодшого його сина? – Синій вперше заговорив на видиху.

– Замкові печери під Адеманою ще страхають дітей тими мутними фресками. Але ж війна між людьми і гриханами залишилася в минулому?

– Тоді тобі не треба розповідати про третього.., того, хто через неврожай огрумів був від народження, ну скажімо, трохи неповноцінним і обділений здатністю літати. У всьому винна засуха і.. Пустеля.

– Якщо існують тобі подібні, значить десь живуть і нащадки третього брата.

– Існували...

– Тобто? Вони що, вимерли?

– Те, чим вони стали.. Змінились.. Іншого слова я не знаю, але воно не пояснить тих процесів. На крайньому заході Білий океан закипає і піниться, а береги його гладко блищать, мов скло. Там гіблі місця – там ніщо б не вижило. А безкрилі змогли..

– Я бачила край тої зони.. Ніколи б не повірила, що між пилом і піною можна жити.

– Не життя, а виживання. Кажуть, саме скрута змушує

активізувати приховані резерви організму. Щоб вижити, їм довелося забути своє походження і родові домовленості. Ймовірно, щоб змінитися, вони доклали максимум зусиль і мінімум часу. Безкрилі підняли отруйний сріблястий мул на гребінь хвиль, а мали його глядіти. Це значить, що зміни торкнулись не самої лишень зовнішності. Світлокрилі надто пізно усвідомили небезпеку, і все ж протрубили про загрозу долині. Сьогодні перед світанком першого сонця ніч над пагорбом адеманським взялася спалахами. Ніхто із вцілілих не знає, що сталося, але... Адеману – як нема.. Ні з неба, ані з землі.. ніхто його не бачить.

Евена перейняла естафету мовчання. Тільки свердлила медовим взором горизонт, вишукуючи підстави.

– Тобі нікуди повертатися, вибач.., – пробивався пташиний шелест крізь людське заперечення.

– Як? – голос відмовлявся слугувати, ніби його душили.

– Жоден із тих небагатьох, які були за межами силового накриття, не розуміє. Місто на пагорбі.. просто зникло. Там.. тільки сірий порошок. Ні каменю, ні кістки вцілілої. Великий цвинтар на березі солодкого моря..

– Сам віриш.. у те, що бачив? – ще переміг тон удаваної байдужості. Дівчина ледве могла змагатися із хвилею, яка її душила.

– Ілюзія це чи правда, хтось згодом розбереться, але тобі залишатися тут не можна. Я маю забрати вас подалі від зони прицілу, доки... доки ми будемо готові. Безкрилі не зу-

пиняться. Вони замахнулися на острівну Імперію, і вони переслідуватимуть вцілілих.

– Вони знають про гордонітні схрони? – Ева не зустрічалася з третім братом, але їй була відома зустріч з іншим воюючим.

– Мало ймовірно, але в силу обставин наш давній невмирущий «друг» захоче скористатись вигодою. Хто зна, що він замислить: об'єднатись із ними заодно, щоб прискорити розорення Долини Гнізд, чи стояти осторонь і вичікувати вдалого моменту. І все ж у Тригора репутація деспота, але не дурня. Ділитись знаннями про гордонітні лази із будь-ким він не стане.

– Доки на ваги не покладуть щось цінніше.. Нам треба знайти Лагоса. Хранитель знає більше, ніж увесь Клевріон поколінь.

– Це той бородань, що був тобі за батька? – синьокрил замислено сколював плиту масивними кігтями. – Він – знайдений чужинець, а стосовно Клевріону.., то вже.. нема його. Ти і ще Гор'ян.. не встигли.

– Ми.. затримались, бо заблукали.., – із жахом усвідомила усю правду та, що належала до дванадцятки.

– Не знаю, що сталося із тим малим – слідів його провідника сині не знайшли.

– І ти досі вагаєшся? Хранитель – наш останній шанс.

– У двоногих із Втраченого світу своєрідні уявлення про чесноти Клевріону. Я не довірив би йому і воду варити.

– Я не прошу довіряти йому! Мені... Вір мені, – виставлена вперед долоня із агорійською вишивкою принадила погляд Синьокрила, і він здався:

– Смугастим краєм уже котяться обози... Нам треба спішити, щоб застати там твого хранителя.

– Братів твоїх, Синій, жаль. І Долину Гнізд..., і тих, кому допомогти рука не дотягнеться..

– Ви, адемани – люди ізольованої гілки Знайдення – ллєте сльози та давите жаль, а нам, грихановим нащадкам, ще не окислився залізний присмак крові, бо з пам'яті вода не стече. Ми не тікатимемо зі своїх насиджених місць. Радше сконаємо в люті.

– Чому ти тоді не з ними? Чому зі мною няньчишся?

– Я складав присягу Клеврїону.., – пауза не затягнулась. – І народився не в Долині, а в тунелях, якими шастають Тригорові посіпаки – каптурники. Це інша історія.. І вона не в тому.

– Дихати, поки можеш.. – я теж присягала.. Тільки от.. дерево наше зрубали.. Гидко це, почуватися обломаним хмизом.

Мамун і кролячий лаз

«Кінцівка історії – лиш ілюзія кінця» – коротка відповідь викрадача розхитала піді мною невидимий трамплін. Сам відчував, щось неказане, недомислене витає у повітрі, як кисень... Ну, звісно, – тільки зараз блискавиця влучила у ціль, якої раніше не бачив: будь-яка ситуація, як монета, двобічна. Я не потрапив у чистилище, бо тут усе надто матеріальне. І все закінчується: як бульбашки в ручці, як олія у лампі, як день за вікном, чи.., як терпіння.

Правда про те, звідкіля усе знову приходить, додала мені впевненості для нових пошуків. Тепер я знав, що уляпався мордою у твердий сніг, але видивляюсь не на вибиті зуби. Як мінімум.., на щелепу.

Я вирішив, це має бути лаз. Вентиляційний, водопровідний, кабельний.. Віра у нього надихнула до пошуків. Читальня.. годилась. Коли я уперше пройшов крізь важкі, немов витесані із базальтового пласти, двері, то залишив на її порозі свою жагу до волі. Шукав тоді відповіді, але не вихід.

Старолуцені стіни тут не відновлювались, що вже втішало. Ми довго грали в мовчанку – лови куди цікавіші. Скоптнувши подих, я палив сірку і видивлявся чогось в обрисах блакитно-рожевого полум'я. Світла-жару його мені не треба. Гойдання видай..

Пломінь таки сколихнувся, а з ним і моє серце, коли я нав-

колішках вимоловав протягу між шпарами нижніх полиць. Нестямно розкидавши старі рукописи у книгах та свитках, я його майже вимолив. Лаз.. нічного кроля. Руки затряслись, коліщата завертілись.

Темна діра була неправильної форми і розміром із дитячий м'яч. Туди зміг би пролізти найжирніший пацюк, чи малий собака. Але не людина. Нора з першого огляду здавалася глибокою і абсолютно чорною, але безсумнівно сполучалася із виходом назовні. Я не наважився ломитися, бо ще пам'ятав свої божевільні перші спроби. Вичікування – нагорода для терплячих, але я не такий.

Моя «покоївка», що приносила мені записки, їжу, воду та вогонь надто обережно користується цим підземним сполученням, тому має бути дюймовочко-феею чи домо-гномом, або ж.. коброю. Думку про навчену домашню тварину я відкинув – від неї надто багато шуму.

Нехитрі мої пастки (на це слід було очікувати) не спрацювали. Дводобові посиденьки у засідці закінчилося проваллям у твердий сон. Істота посміялась: під раковиною з крапом намалювалася подібна нора. Скидалося на те, що він, чи воно згодні погратися у жмурки-лови.

Партнер для гри – майже друг диванний. Дарма, що невидимий. Наситившись самотністю, будеш радіти навіть клопу. Байдуже, хто і який він із себе: голошкірий, волохатий, із клешнями, беззубий, косоокий або горбатий. Хай слухає, хоч лапами. Хай дивиться, хоч слимаком на нитці. Хай

не говорить, хай тупить чи перекочує у кишенях власні мізки. Я звикну до нього і навчуся його любити.. та й ненавидіти. Як рощеного Пустелею звіра.

«Усі вони – діти рудих і сірих, ланцюгові пси – віддалено спостерігають тих людей, яких вибрала їм Пустеля. Не мають страху, не знають слова „жаль“ і сумнівно, що встануть на задні. Якщо зустрінеш такого, не дивуйся, що стане твоїм двійником, бо полярність Знайдення ріднить супротивників. У нетрях адеманських боліт, на згладжених платомасивах, у снігових заметах чи у дзеркальній зоні сонць бродять спокусники. Мова їх проста, чіпкий погляд, вік недовгий і тінь, якої не відірвати»

Про що не договорюють рукописи, і як не витрясти із них душі.. Хіба узявшись за власну.

У Втраченому світі свою другу малу тінь.. я загубив. Той світ, у якому мене вже нема, продовжує шуміти і зиватися. Він виживе без мене, як і я без нього, але ще триматиме мене на емоційному повідку, щоб час від часу вгризатися у пам'ять сірковим спалахом.

Аби не осліпнути, я тікав.. Не раз, не двічі.. Скільки кордонів, скільки правил повинна переступити людина, щоб відчувати себе захищеною? Раніше я біг, щоб утекти, тепер.., щоб наздогнати. Себе.

– Пам'ятаєс, тат? – по-дитячому закидала маленьку ру-

сваю голівку. – Ти казав, гоми, усалки, маки у фоні зивуть, вийти не мозуть. А Генія Яйосавіна його випустила.

– Кого випустила? – я перепитував, бо, як завжди, не слухав і думками був у гонитві. А мала щибетуха хотіла поділитися пригодами дня.

– Ну, гома.., – замислено протягла Солька. – Столку підняла, і він так.. – стлиб.

– Євгенія Ярославівна твоя – добра душа, що живність усяку любить, – в голові роїлися графіки і склалися плани.

– А гомів не любить, – не вгавала крутиголовка, чим збивала мені настройки, – боїця, але гом.. не стасний.

Від стоянки нас відділяло перехрестя із бурхливим транспортним потоком. Триокий підморгував і лічив секунди на червоному, рука стискала дитячу, думки звузились до одної широкої смуги. Тільки спинившись, зрозумів, якого «гома» бачила моя фантазерка.

– Соломіє, – суворо зиркнув я тоді з висоти дорослого довбня, – ми домовлялися.. Будеш годувати своїми «гомами» старих тіток у дворі, і я забороняю тобі вигадувати небиліці, – сказав, як відрізав.

Соля тоді притихла і решту дороги тихо скулила, як собача, вперто не бажаючи визнавати себе брехункою. За вечерею вона знову завела свою пісню про «гома», але тоді я, ситий та щедрий на увагу дослухав її дитячу фантазію до кінця.

– Дітки спали, і Генія Йосавіна спала, а я не хотіла. Він

на підконик виліз і казе, ти – чемна і мені подобаїся, будес мені служити, а я... – не буду, а він – місок розязав і сховався, і ...сьо.

– Не вір, доцю. Гоми – це порода жадюків. – широко витрищалась на нас обох Юлька. – Гроші торбами таскають, та не в сім'ю, а все у фонди якісь фейкові.

– Чого ти знов починаєш.. Чи вважаєш, що її фантазія цілком безпечна? – настрій мій здмухнуло кухонним рушником, а крутиголовка у своєму польоті нас не чула і вела своє:

– А, се казе.., – сьорбнула свій гарячий шоколад і облизала верхню губу, намагаючись дістати язиком до носа, – осінню на листя плийду і до себе забелу...

Гірка правда тріснула плиткою у тому місці, де розбилося блакитне горнятко із Олафом.. і змішався молочний шоколад із сіллю правдивих сліз.

Солька загинула через кілька місяців, в листопаді, на килимі із мокрого асфальту і кленового листя.. Її черкнуло фургоном швидкої, коли вона випурхнула на світлофорі із фокус-салону, щоб рятувати голуба. Автоблокування.. дверей у тестовому режимі витримало перевірку. Убивцею був я.

Згуцнені у темних фарбах спогади спершу пливли, наче чорно-білий фільм. Далі стали на паузу, випали в осад і розповзлись літерами. Тільки зараз у паралелях між старими днями я запідозрив підставу. Раптом увімкнулося штучне сонце, щоб освітити деталі, які були колись нікчемними до-

мислами. Я дивився на предмет і не помічав його рухомої тіні, бачив явище, але не послідовність подій, аналізував ситуацію, ігноруючи дрібні подробиці.

Там, в іншому світі, мала щебетуха, не знаючи усіх премудрих дорослих речей, ледь навчившись складати речення, зуміла без остраху осмислити знакову мову істоти, що вилізла бозна з якої нори. Очевидно, щоб заговорити із подібним «гомом», слід таки вимкнути опіреного самодура.

Аби приручити невловимого із читальні, я перестав настирливо шукати зустрічі із ним. Він не вилізе на зухвалий свист і не прийде на «кис-кис». Якщо потрібна причина: я захворію і сконаю. План нехитрий передбачав бездоганну акторську гру. Мене замкнули, але ще не заморили голодом. Значить, моя бульбашка когось ще розважає своїм переливом. Гра стала мірилом крайнього безумства: не вставати з ліжка, домогтись поверхневого дихання і сповільнити серцебиття, і так, щоб не втрачати зв'язку із реальністю.

Під кінець ночі, майже над ранок і уперше за весь час мого перебування у гумовій в'язниці, він виявив себе тихим шовковим шелестом.

Я відчув присутність віддаленого спостереження дистанційно, перебуваючи радше під стелею, ніж у ліжку. Я не міг опиратися вічність: треба було повертатись, щоб розігнати кров у кінцівках і змусити себе зробити видимий вдих. У слабкому блакитному ореолі вчувалося чиєсь дихання. Те, що я побачив у сутінках темної кімнати, вразило ме-

не не більше, ніж я його.

Поруч зі мною сиділа на задніх лапах і мружила очі домашня мурка. Я б не злякався, якби її погляд не упіймав мого розчарування. Значить, відносно звичайна.. Трохи сумнівався, чи вона мені не ввижається..

Із сухого горла зірвалося лише незв'язне хрипіння – біль в скронях, і я почувся насправді хворим. Кіт дивився довгим немигаючим поглядом, чи то вивчаючи, чи то докоряючи, чи може просто беззвучно сміявся.

– Жалієш його? – крякнуло щось знизу, чим кинуло мене у непідробний жар. – Повертайся у свій день. Бездарна ця п'єса, матусю..

Навіть опираючись на подушку, мій світ похитнувся і зірвався кудись у бездонне провалля. Я не сподівався, що їх буде двоє. Власник голосу сидів і погойдувався на низькому ослінчику за два метри від мене, голосно хихотів та злорадно кривлявся. Маленький, потворний карлик, ростом не вищий, ніж великий собака. А кіт-матуся навіть не ворухнувся. Невідривно вивчав мою реакцію, ні на мить не зводячи свого зміїного погляду. Неприкрита лисина коротуна збоку пушилася острівком, задовгий, лискучий від поту ніс роздувався від угарного сміху, а вуха стовбурчилися, як у кота-сфінкса.. Його тішив мій спантеличений вигляд.

– Вистава.. – лайно, я визнаю, – я не пізнавав власного голосу і навіть того нахабства, що нашивидкоруч устигло в мені дозріти.

– Ще б дрібку і ви загнулися, перегравиши самого себе. Водички не бажаєте? – скоромовкою хихотів гном, протягуючи трипалою блідою рукою питво, з вигляду – воду.

Інша права рука його була в нормі. Потворну він виставляв навмисно, але мене це не зупинило і я, вихопивши склянку, жадібно осушив її до дна.

У перші секунди нашого знайомства я вирішив, що маю справу із хитруном, особливо, що буде мене провокувати.

– Чого вам треба? – запитуючи, не сподівався відвертої відповіді.

– О! Нам, бачиш, треба. А вам уже ні? Треба.. – поговорити, – мене починала дратувати його дурнувата манера розмови у такт ритмічного погойдування потворним тілом, і я ледь стримувався, щоб не накидати каміння у город господаря. – Еге ж, цікаво, мабуть, якого милого Тригор віддав вас Пустелі на випічку?

– Пустелі на випічку.., – для мене це прозвучало, як вирок. – Хто такий Тригор? Може, ти? – але розпалювала цікавість, і я навіть починав забувати про те, що вперто вирішив не довіряти трипалому.

– Не варто, професоре, перебільшувати мої скромні заслуги. Я.. – Лис, ваш нескромний слуга-мамун, – називаючись, він схопився на рівні ноги та вийшов із напівтіні, його коротка шия витяглась в нитку і резинкою втяглась швидко назад. – Не спішіть називатись іменем, яке вам не личить. Що таке ім'я? Набір звуків, на який повертається го-

лова.. Камінь, що до смерті волочить за тобою.. Ну, то як? У вас із Тригором багато спільного – не кожному випадає друга спроба – погоджуйтеся, професоре.

– Не розумію тебе.., Лис. Мене викрали, щоб пропонувати ще якийсь вибір.

– О-хо-хо.. – кривонога матри-хо, – мамун почував свій острівок збитих волосків і вдавав розчарування дуже переконливо. – Усе, виходить.., складно. І нащо я підписався на таке? З дітьми все таки простіше..

– Може, ти нарешті поясниш, чому – я? – мене драгувало у ньому все, але я хотів знати правду, якою б трипалою вона не була.

Він подивився довгим поглядом очей-цятток, ніби в саму душу, не питаючи, не вивчаючи, але так глибоко і скорботно, що на секунду змусив мене засумніватися, та раптово знову захотів, злобно і цинічно. Наступної миті я його ненавидів.

– Брама у Знайдення відчиняється не всякому, і лише мій пан знає час і місце. Вважайте, ви – мічена дворняжка, яку забрали з вулиці. Подібні вам приходять не самі.. Так, так – очі собі, глядіть, не видивіться. У парі йде кровний родич. Цуценятко.., – коротун вивчав мою реакцію, потираючи свою спотворену пітну долоню вказівним пальцем правої.

Гнів уже бурлив гірською річкою у моїх жилах, і я мав би втопити цього огидного клоуна. Вистачило лиш короткого зорового контакту із котом.. Він висмикнув заглушку із ча-

ші, повної люті. Вся вона спливла у ринву, втопившись у новій надії.

– А, згадали! Очі двоногого із Втраченого світу фільмують правдиві історії. У Знайденні все не так. У Знайденні навіть тіні подвійні, еге ж, матінко, – примруживши щілину правого ока, Лис подарував коту гримасу кривляння. – Моя прекрасна матуся тому живий доказ. Шкода, що зараз вона вимушено мовчить, та при нагоді обов'язково повість дуже цікаву історію. За свій вік не одне дитинча виходила. А дехто ще сумнівається? – він називав кицьку своєю матінкою, що навівало мені огидні здогади.

– Мені потрібні докази.., що вона жива, – прозвучало це з моїх вуст, як «Розбудіть мене!»

Лис химерно поморщився, похитав круглою, мов гарбуз, головою і заговорив уже серйозним тоном:

– Ви, вчені люди із Втраченого світу, – безмірні у власному невігластві. Тригор не дає вам зоряного неба – лиш телескоп. Ваша кровинка жива-здорова, але вже.. не ваша. О так, не скуштувавши огрума, правди землі не збагнеш. Вибачте, що вдався до наріччя адеманців... Та скажусь без кривлянь: вам випав квиток в один кінець, і кінець той має стати початком великої справи за участю вашого спадкоємця. То ж я б на твоєму місці, чоловіче, не лукавив. Пташку твою вполювали і підмінили на ляльку. Я.. був у тому білому екіпажі із хрестиком. Не сам.. звісно. Ти міг бачити, як працює команда..

Я змусив його нервувати і перейти на «ти». Своїм зізнанням Сольчин викрадач тепер довів до ступору мене: справжня решітка.. ще не опустилася.

А вони були такі майстрами. Я згадав, як чув крики породіллі.. у кареті швидкої-убивці. Кричали усі.. І знову мені захотілося заревіти диким звіром. І замість розбитого «форда», замість круглої кімнати мене триматиме їх.. нашийник.

– Як.., якщо Солька у твоєму світі.., – мій голос знову зривався, а слова чіплялися за спогади, – я зроблю, що завгодно. Але якщо ти збрехав, язика брехливого згодую твоєму коту.

– Хо! Це вже розмова! Люблю такий.. децю грубуватий, але творчий підхід до справи. Я знав, чим тебе оживити. Лиши затям собі: жертовність мурує людям п'єдестали, але не в оцьому місці. Тут світ обертається навколо Тригора. Йому не становлять монументи – його ненавидять, то ж будь розумним – не драгуй його людськими сентиментами. І будь розважним, нахиляючись за каменем, якщо не знаєш сили свого суперника. Зважай, це буде банальна ділова угода..

Наступної миті кіт в ореолі блакиті нарешті перестав мене гіпнотизувати. Беззвучно відкидаючи довгу тінь, так само нечутно розчинився у синій темряві. Ми з Лисом zostалися самі.»

Тригорія – середні смуги Надмор»я

Знають руїни: правду закопують під фундамент або з кінцями топлять у в'язі боліт.. Палять, травлять, розстрілюють. Трапляється, їй вдається вижити і сховатись. Рукописні тексти – ненадійні місця, вогнедоступні. У їх рядки не втечеш – нишпорки винюхають, підмінять. Ось і замурують пам'ять у скельний бетон.

Буденні реалії Знайдення не суперечать капризним законам світобудовної гойдалки: галантний лицар на пробу одержимий хробаком ігроманії, мрійлива красуня – хизою і лицемірством, чуйний батько – маніакальний правитель-монарх. Голошкірі не втомлюються ідеалізувати або винищувати собі подібних, відривають і перефарбовують хвости на списках, руйнують стовпи пам'яті, перетасовують слова. А швидкі вітри змітають крихти і кістки усіх земних бенкетів. Ніщо ніколи не біле – лиш світла замало, щоб побачити пляму. І ніщо не чорне, якщо звільняє від болю.

Пустеля далеко котить піщані гребні. Той пил забиває вітром шпарини, проникає скрізь. І в смугастих землях Знайдення світова гармонія творилася не добрими перемогами, не зваленим у прірву драконом – у її підмурках палахкотів незгасаючий вогонь протиборства, непримиримої війни не між протилежностями, а між кровними родичами.. Не чорне бруднило біле.. Просто сірі змагались зі смугасти-

ми..

За пультом абсолютної влади у середніх і крайніх смугах Знайдення сидів Тригор Триликий – один із тих довгожителів, які ховаються за товстою ширмою і змінними масками. Будні владотворця – нескінченна низка потворних суспільних реалій, які він довго терпів і нарешті перерізував. Бо світ підніжних мандрівок міжчассям розширював приховані горизонти.

Завдячуючи випадку, Тригор об'єднав жменьку відокремлених середніх феодальних провінцій із крайніми. У них процвітала торгівля підніжними вояж-ресурсами, технологічними і людськими. Йому не вдалось підняти планку у мистецтві управління, зате він зміг скоротити чисельність підданих. Населення Тригорії рідшало, бо утікало із середніх смуг у верхні – адеманські або в Геолійські гори в силу періодичних набігів крагунських легіонів, які викрадали дітей для військових і наукових потреб свого монарха. Людські ресурси не вичерпувалися лиш із огляду на безперевні міграційні процеси у цьому краї.

Життя Тригора знало два періоди, розділених обертами часових витків. Він не мав люблячої матері, тому що був продуктом генетичних маніпуляцій свого батька – Тригора Дволикого і з'явився на світ із нутра біонічного інкубатора. Хлопчик мав стати зразковою копією старшого Тригора, але від помилок не застраховані навіть бездоганні системи.

Немовля викрала біснувата дочка його підсліпуватої по-

коївки і продала кочівному табору за дрібку якихось магичних спецій. Дволикий зі своїми крагунами гнався за кочівниками чотири доби. Не ївши і не спавши, лютував і карав усіх без розбору. Він передувив увесь дорослий люд табору. Не пошкодував навіть дітей, але.., але свого сина так і не знайшов.

Коли бездітний володар нижніх смуг Оллеяр віддавав погребальній церемонії свою молоду дружину, повз нього прохромала стара худюща юлка. Із рваної торби, що гойдалась на рельєфних ребрах, донісся дитячий плач. Ніхто з юрби не виказав свого права на вичахлу голодом в'ючну тварину та живий її багаж. Царською милістю охлялого хлопчика залишили при дворі. Примхлива доля дарувала малому те, чого він би не отримав від свого генетичного батька. Його любили..

У пам'ять про сум'ятну ніч Оллеяр виростив і виховав дитину, мов власну. І вже на порозі смерті передав юному Тригорові владу над землею, яку він заприсягся боронити.

Тим часом Дволикий не зміг повторити експеримент із продукуванням нового спадкоємця. Він віддавався люті і шаленству, не відаючи, що його генетична копія росте в оточенні турботи і людської ласки, а не осмислює способи впливу на психіку рабів.

Пустелі було завгодно, щоб вони знайшли один одного. Власне відображення важко не упізнати. Дволикий не відмовився від гонитви за втраченим, але абсолютного впливу

на сина-монарха не міг мати.

Дволикий не припиняв спроби улестити сусіда. Він ділився сакральним і відкривав очам незбагнені для розуму та безмірні у силі можливості втручання у чужі світи та долі. Вони стали політичними спілниками, об'єднавши їх землі, тільки молодому Тригору цей новий тандем приніс розчарування.

Юний правитель смугастих земель занадто швидко підхопив синдром престольної втоми. Він приймав отруту премудрих знань не дозами, а великими спраглими ковтками, що мало його не задушили. Це була ціна, яку платять владолюбці: тримати у правиці мільйони повідків і боятися, що вони вислизнуть, залишивши його самого у путах.

Звівши до мінімуму видиме спілкування із його реальністю, вихованець Оллеяра піддався манливому зову чужих нових берегів. Він зникав так часто і так надовго, що піддані зажадали від нього пояснень. Щоб втримати васалів у покорі, знадобились тиранічні методи.

Його чекала участь самітника і доля монарха-вигнанця. Лиш крагунські легіони його батька допомагали втримувати провінційних правителів від бажання розпочати внутрішню війну. Коли Дволикий отримав свій передоз старості і назажди попрощався зі Знайденням, син віддалився від реальності крайнім чином.

Триликий пішов далі свого наставника. Він домігся більших успіхів в експериментах із гордонітною породою. Якщо

старший лиш переселяв людей із потрібними йому навиками, здібностями та хистом, то його молодша копія розпочала спорудження власного кишенькового світу міжчасся.

У такий спосіб Триликий позбудеться галасливої юрби, залишивши при собі лиш жменьку найвірніших. Він відгородиться від дурнів і невдах – нехай виживають, як уміють. Його амбітна велич збудує внутрішній світ із новими законами і його правилами. Населить його слухняними васалами, істотами рідкісного дару.

Дволикому забракло умінь обдурити смерть, але Триликому вона ще викаже свій подив. Коли великий маніпулятор поглядав у недалеке майбутнє, він тривожився: на північному сході від його досяжних кордонів пускала корені нова цивілізація. Чорнокрилі грихани еволюціонували у нову расу і змогли розширити кордони власної імперії далеко на північ. У них було небо і дивне місто на пагорбі крайньої суші Надмор'я, а відтак, вони підкорювали нові острівні землі. Без армій, без війн, без технологій..

Найбільше Триликого непокоїв симбіоз двох рас. Той виток міг дати надто сильні паростки. Близьке сусідство сильного конкурента – це та загроза, яка відбирає сон у владотворців. Тригорова влада підтримувалася страхом його надможливостей. Новітня могутність на адеманських пагорбах вибухне натхненним джерелом із земних глибин, щоб проникнути у свідомість різних рас і виростити нове покоління. Це буде епічна хода грандіозних задумів і гориходних дер-

Жав.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.